

Türkiye **ATATÜRK** *Dergisi*

www.turkiyeataturkdergisi.com

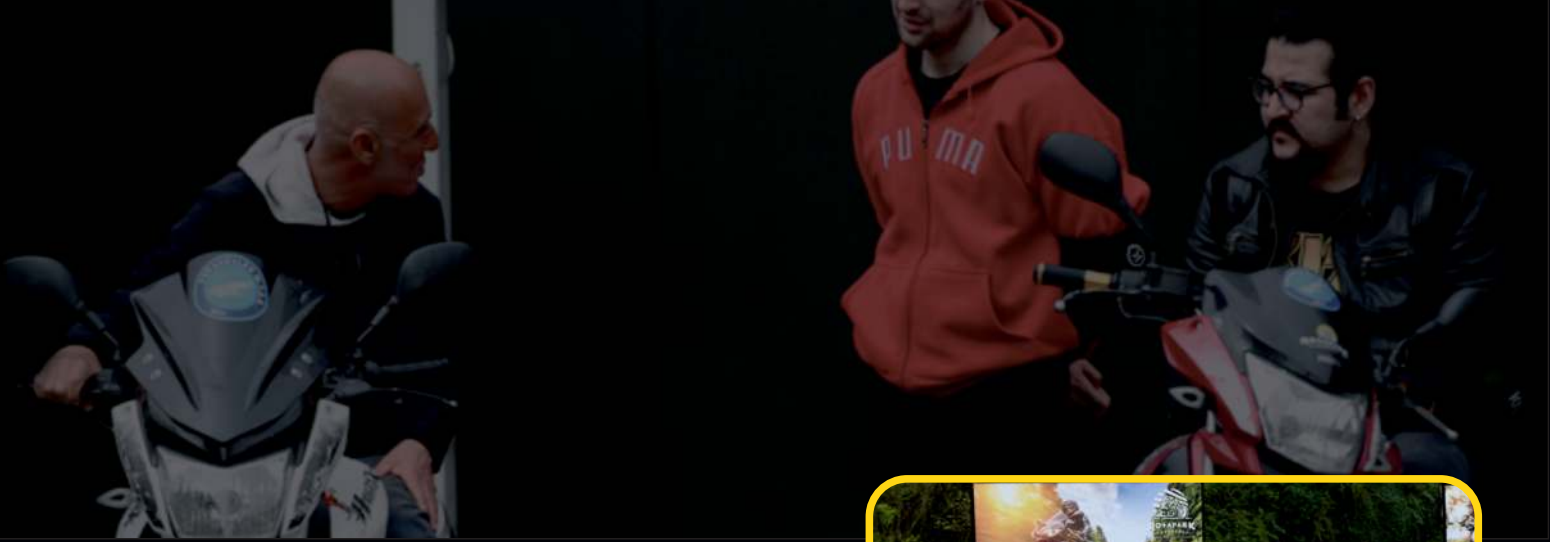
Haziran - Temmuz - Ağustos 2025

ROTAPARK
AKADEMİ
MOTOSİKLET EĞİTİM MERKEZİ

ROTAPARK AKADEMİ'YE DAVETLİSİNİZ

Rotapark Akademi olarak sertifikalı ve tecrübeli uzman kadromuz ile birlikte motosiklet sürüş eğitimi alanında güvenli, kaliteli ve verimli hizmeti sunmayı benimsiyoruz. Ulaşım, mesleki veya keyfi amaçlı motosiklet ile seyahat yapan kişi sayısı günümüzde yüksek sayıda artış göstermektedir. İleri seviye güvenli sürüş eğitimleri motosiklet sürücülerine için çok önemli bir eğitim olmakla birlikte, birçok firma tarafından zorunlu kılınmıştır. Rota Park Akademi olarak bu önemli eğitim hizmetini en verimli ve güvenilir şekilde sizlere sunmak görevimizdir.

 Bilgi Almak İçin
+90 (533) 235 27 30

 Haftaiçi Çalışma Saatleri
Pazartesi - Cuma
08:30 - 19:00

 Hafta Sonu Çalışma Saatleri
Cumartesi - Pazar
08:30 - 19:00

 info@rotaparkakademi.com

 web@rotaparkakademi.com

 Rotapark Akademi Motosiklet Eğitim Merkezi
Mimarsinan, Kemerburgaz-Cendere Yolu
No:64 34075 Eyüpsultan / İstanbul

 rotaparkakademi.com

RO+APARK
AKADEMİ
MOTOSİKLET EĞİTİM MERKEZİ

MOTOSİKLET EĞİTİMLERİMİZ

Motosiklet Hakimiyet Eğitimi
Temel Motosiklet Eğitimi
Motosiklet Beceri Geliştirme Eğitimi
Motosiklet Oryantasyon Eğitimi
Kurumsal Motosiklet Eğitimi
Kurumsal Motosiklet Eğitimi
Konaklamalı Turlar & Yol Eğitimleri

A SINIFI MOTOSİKLET EĞİTİMİ

**A Sınıfı
Motosiklet Eğitimi**

**A1 Sınıfı
Motosiklet Eğitimi**

**A2 Sınıfı
Motosiklet Eğitimi**

1 - 7 MART

DEPREM HAFTASI

DEPREM DEĞİL
TEDBİRSİZLİK ÖLDÜRÜR

Geçmiş Olsun Türkiye

TÜRKİYE ATATÜRK DERGİSİ OLARAK SEVGİ SAYGILARIMIZI SUNARIZ. SAYIN OKUYUCULARIMIZ.

Bizlere göstermiş olduğunuz ilgi ve alakadan dolayı kamuoyu önünde şükranlarımızı sunuyoruz. Satırlarına başlamadan önce sizlere sağlık sıhhat afiyetler dilerim. TÜRKİYE ATATÜRK DERGİSİ yayın hayatına siz ve Abonelerimiz aynı zamanda, dostlarımız sayesinde 43 'yılıni geride bırakmıştır. Atatürk'ün fikirlerini ve fikirlerinizi birleştirdiğimiz bu yayında siz değerli dostlardan gelen yazılara yer vererek yayın hayatımıza sizlerin sayesinde devam ediyoruz. Amacımız yeni yetişmekte olan genç kuşaklara Atamızın fikirlerini empoze etmek onları vatan, millet, sevdalısi ülkesine bağlı, gençler yetişmesinde, Bizlere göstermiş olduğu hassasiyet karşılığında Dergimize Reklam Desteği ve Abonelik veren güzide kuruluşlara teşekkür ederiz. Çok yakın bir zamanda Kalp krizi geçerdim . ve kalbime 5 tane stent takıldı sağlık sorunlarımdan dolayı Bu zorlu süreçte Nisan Ayında çıkması gereken sayımız Haziran Ayında yayınlanıyor. Göstermiş olduğunuz Anlayış için bir kez daha teşekkür ederiz.

Yaklaşan 19 Mayıs gençlik ve spor bayramımız tüm ulusumuza hayırlı olsun. Dergide yayınlamak için yazılarınızı whatsapp hattımıza zaman aralığı olmadan 24 saat gönderebilirsiniz. Sizlerin fikirlerine ihtiyacımız var. Yayın bizlerin değil Tüm Türkiye'nin yayınıdır. Konuk yazar olarak katılım göstermenizi rica ediyoruz. Türkiye Atatürk Dergisi hiç bir siyasi parti, dernek, ve vakıf bünyesinde olmadığı gibi hiç bir siyasi yazıyada yer vermemektedir.

Basın savcılığından bildirili olarak yayınlanan yayınıımız sizlerin sayesinde devam etmektedir. Atatürk'ün fikirlerini yaşatmak için çaba sarf ettiğimiz bu yayında 55 il 100 ilçeye ulaşarak fizik üstü bir efor ve gayret göstererek çalışmaktayız. Dergimize yazı desteği sunan Avukatlarımız, SMMM Mali müşavir, Doktor ve aynı zamanda çeşitli Meslek Mensuplarına saygılarımızı sunarız.

Sayın Gönül Dostlarımız Bizlerden sizlere kucak dolusu selamlar işlerinizde başarılar dileriz. Her şey gönlünüzce olsun.

Süleyman UFUK

TÜRKİYE ATATÜRK DERGİSİ
ATATÜRK İLKE VE İNKİLAPLARI
TÜRK KÜLTÜRÜ TÜRK BÜYÜKLERİ ESERİDİR

YAYIN SAHİBİ
ATADAN MEDYA YAYINCILIK GURUBU
GENEL YAYIN YÖNETMENİ SORUMLU
MÜDÜRÜ
AKIN UFUK

YAZI İŞLERİ DERLEME SORUMLU MÜDÜRÜ
Arzu SAĞDIÇ
EDİTÖR
Arzu SAĞDIÇ

Abone Sorumlu MÜDÜRÜ
İSTANBUL Sena KURUKAHVECİ
ANKARA Zafer GONYA
İZMİR Murat SAĞDIÇ
BURSA Mustafa GÜRDAL
DANIŞMA KURULU
İSTANBUL Kıymet POLATKAN
ANKARA İsa AYDIN
İZMİR Hasan BOZ
BURSA Emel AKDAĞ

HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRÜ
Süleyman Ufuk

Grafik Sayfa Tasarım
Pınar KAYADİBİ

WEB Tasarım Site Dizayn
Bora BEKAR

MALİ MÜŞAVİR
Kemal ÇAKAR

REKLAM GRUP BAŞKANI
Ufuk TURGUT

GENEL MERKEZ YÖNETİM YERİ
Kireç burnu Mahallesi Aykut barka Cad.25/2
Sarıyer İSTANBUL
Tel. 0212 223 1881

Basıldığı Yer: ERS Matbaacılık
Yeşilçe Mah. Durgun Sok. No:13
Kağıthane / İSTANBUL
Tel: 0212 281 81 56

Yayın Türü: 3 Ayda1 Yayımlanır
Abone Bedeli: 6 ay 2000 TL yıllık 3000TL
HEDİYE POSTER TAKVİM
50 x70 Atatürk portresi 1 yıllık abonelik 1600 TL
Kitap İlaveli 4000 TL
Çeyrek Sayfa Reklam 7000TL+KDV Tam sayfa
Sayı Başı 13000TL + KDV
Ön iç kapak ve Arka Kapak içleri Arka kapak
Reklam ve İlanlar ve
Benzeri Gibi hususi istekler Baskı ve grafik
Çalışmaları pazarlığa tabidir.

DERGİMİZDE YAYINLATMAK İSTEDİĞİNİZ ŞİİR
VE YAZILARINIZ İÇİN

info@turkiyeataturkdergisi.com

Whatasap Hattı: 0541 231 81 23

turkiyeataturkdergisi

Ofis adres değişikliklerinizi bize bildirmenizi rica ediyoruz.

Dergimiz T.C Yasalarına uygun olarak yayımlanır. Devlet kütüphanelerimize ve Köy İlköğretim okullarını ücretsizdir
Yayın İçeriğinde Hiç bir şekilde Siyaset Siyasi yazı kurum ve kişilere Hakaret yapılamaz
Örf Adet Ve Geleneklerimize uygun olarak Hiç Bir Kuruma Bağlı Olmayı Müstakil olarak yayımlanır Yayımlanan yazılardan İmza sahipleri mesuldür. Yayımlanan yazılar Kaynak gösterilmeden iktibas edilemez.
TÜRKİYE ATATÜRK DERGİSİ

ATATÜRK HUKUK İNKİLÂBİ

Sosyal Normlar:

Hukukun anlamını belirtir ve tanımını yaparken, hukuk bilimi yönünden olduğu kadar toplumbilim bakımından da konuya yaklaşabiliriz. Bir hukuk inkılâbından veya devriminden söz ettiğimiz zaman, konuya, elbette ki, daha çok toplumbilim yönünden yaklaşmak gerekecektir.

hukuk bilimi yönünden hukukun anlamını tayin etmek, tanımını yapmak- ta fazla bir güçlük yoktur. Gerçekten sırf hukuk bilimi yönünden hukuk bir tekniktir.

Bu bakımdan hukukta inkılâp, teknikte köklü değişiklik anlamını taşıyabilir.

Oysa hukuk sosyolojisi yönünden hukuk, her şeyden önce bir toplumsal olgudur, bir sosyal oluşumdur. Belirli derecede genişliğe sahip bir insan toplumu, sosyal bilim yönünden sosyal bir sistem olarak kabul ve analiz edilebilir. Genel olarak sistem kavramından da değişik kısımlar- dan yani aralarında bağlantı bulunan yapısal un- surlardan oluşan bir bütünü anlamaktayız.

"Sosyal Sistem kavramı da aynı tanımlama çerçevesinde belirlenebilmektedir. Toplumu oluşturan bireylerin gerek birbiri, gerek bireyler ile grup yani toplum arasındaki ilişkileri söz konusu sistem düzenlemektedir. İnsan toplumu sosyal ilişkilerin bir yumağı gibi telâkki edilebildiğine göre bütün ilişkiler bu sisteme göre cereyan etmektedir. Sosyal sistemler bir takım yapısal unsurlardan oluşur. Bunlar arasında en önemlisi sosyal normlardır.

Sosyal normlar, toplumsal hayatta insanların ve grupların tavır ve hareketlerini, davranışlarını örgütleyen kurallar ve otorite taşıyan standartlardır. Böylece sosyal normlar bir sosyal gruba mensup olan kişilerin bölüştükleri, kendilerine uyulması herkesçe beklenen ve uymanın pozitif ve negatif müeyyidelerle sağlandığı ve uymamanın da müeyyidelerle karşılandığı standartlardan, örneklerden ibaret bulunmaktadır.

Bir toplumun varlığını sürdürebilmesi, söz konusu Sosyal normları meydana getirmesine, gerektiğinde bunları değiştirmesine bağlıdır. Toplum hayatında her şey bu sosyal normlara göre cereyan eder. Bu itibarla normlar beklentileri belirleyen kültür tarifleri olarak da tanımlanabilirler.

Karmaşık, geniş nüfusa sahip bir toplum normlar olmadan işletilemez ve çağdaş toplumun önemli bir özelliği de normların karmaşık tabiatında bulunmasıdır. Çünkü günümüzün karmaşık toplumlarında, sosyal örgütlenmeler çok sayıdadır ve bunların kendilerine özgü norm türlerine sahip olmaları zorunludur.

Hukuk Kuralları:

Sosyal norm kategorileri arasında çok önemli bir grubu hukuk kuralları oluşturmaktadır. Kendilerinden sapılmasını toplumun, onun siyasî örgütlenmesini oluşturan devletin, rasyonel olarak örgütlediği müeyyidelerle yani güç kullanarak karşıladığı sosyal normlar kategorisine hukuk kuralları diyoruz.

Hukuk Kurallarının Temel Özellikleri:

Hukuk kurallarının, diğer norm kategorilerine nazaran iki temel özelliği vardır: Bu kurallar devlet, başka bir ifadeyle toplumun siyasî örgütlenmesi tarafından "tanınmış ve kabul edilmiş"lerdir. Yani hukuk kuralları devletin iradesinden kaynaklanan bir otoriteyi taşımaktadırlar.

Devlet, bu kuralları mahkemeleri ve diğer mercileri vasıtasıyla belirli durumlar karşılığında uygulamaktadır. Kuralların uygulanması ise mutlaka yorumlanmalarını gerektirmektedir. Hukuk kurallarının diğer bir temel özelliği ise, aralarında mantiki bir ahenk bulunan, genelleştirilmiş ve sistematik yani belirli bir sistemin yapısını yansıtan bünyede bulunmalarıdır. Hukuk kuralları bütünüyle bir sistemin parçalarını oluşturmaktadırlar. Belirli temel bir sistemin ahenkli kurallarından oluşmakta bulunan bu normların diğer sosyal normlardan kendilerini ayırmaya imkân veren temel vasfını böylece belirlemek mümkündür.

Hukuk Sistemleri:

Hayatın çok değişik alanlarına ilişkin bu kurallar, bütünüyle değişik hukuk sistemlerini yansıtabilmektedirler. Böylece meselâ Anglosak son hukuk sisteminden Common Law sisteminden, Kontinantal (Kara Avrupası) hukuk sisteminden, İslâm hukukundan, kilise hukukundan ve sosyalist hukuktan söz edebiliyoruz.

Hukuk böylece bir sistem teşkil edince ve hukuk kuralları da sistemin parçalarını oluşturunca, her sistem için olduğu gibi hukukun da esas (eski deyişle müdür) bir takım ilkelerinin ve kurallarla bu ilkeler arasında ahenk bulunması zaruri olur. Söz konusu ilkeler hukukun temel kaynakları arasında ifadelerini bulmaktadırlar:

İslâm hukuku temel ilkelerini Kur'an'da, had- islerde, icma 1 ümmet ve kıyası fukaha da bulmaktadır. Bu sebeple İslâm hukuk sistemlerinde devletin tanıyıp kabul edeceği ve arkasına kendi güç ve otoritesini koyacağı kurallar hiçbir suretle sözünü ettiğimiz hukuk kaynaklarının hükümlerine, bahis konusu kaynaklarda yer almış ilkelere aykırı olamaz. Bundan da ahkâmı şer'iyenin üstünlüğü kuralı ortaya çıkar. Buna karşılık laik ve demokratik batı hukukunda, hukukun temel kaynağı milli iradedir. Milli irade temsili demokrasi çerçevesinde, milletçe meydana getirilmiş anayasaya göre geçici sürelerle seçilmiş ve bu anayasanın temel esaslarına göre hukuk kurallarını koyması gereken parlâmentolar tarafından temsil olunur. Anayasa, böylece toplumun bütünü, bütün bireylerin meydana getirmiş bulundukları bir toplumsal sözleşme niteliğindedir ve ege- menliğin gerçek sahibi millettir. Oysa dinî hukuk sistemlerinde egemenliğin sahibi Allah'tır ve en büyük şâri (kanun koyucu) de odur. Sosyalist hukuk sistemlerinde ise milli irade değil ve fakat sadece çalışanların iradesine itibar olunur. Sosyalist hukuk sisteminde milli irade kavramı bir aldatmacadır ve gerçekte egemenlik çalışmasına ait olmalıdır. Buradan da komünist olduğunu iddia eden sistemlerde proletarya diktatörlüğü kavramı ortaya çıkmaktadır.

ATATÜRK'ÜN MİLLET VE MİLLİYETÇİLİK ANLAYIŞI

ATATÜRK, gençliğinden beri millet konusu üzerinde düşünmüş, okumuş, zaman zaman topluma dönük çalışmalar yapmış; İstiklal Harbi ve diğer inkılâp dönemlerinde de zihnini, tasarılarını en çok bu gerçekler ve kavramlar işgal etmiştir.

Kısa bir makaleden bunlara özet olarak bile değinilemeyeceğine göre, onun görüş ve düşüncelerinden bazılarını anımsamalıyız. Atatürk, Nutuk'ta, sonraları söylev, demeç ve çeşitli el yazısı notları ile sözünü ettiğimiz konularda kesin görüşlerini, değerlendirmelerini belirtmiştir.

MİLLİ SİYASET

Bu husustaki ifadelerinden birinde, "Bizim açık ve uygulanabilir gördüğümüz siyasi meslek, milli siyasettir. Dünyanın bugünkü genel koşulları ve yüzyılların kafalarda ve karakterlerde yerleştirdiği gerçekler karşısında hayalci olmak kadar büyük hata olmaz. Tarihin deyişi budur, bilimin, aklın, mantığın deyişi böyledir. Milletimizin güçlü, dayanıklı, dengeli ve mutlu olarak yaşayabilmesi için devletin tüm olarak milli siyaset izlemesi ve bu siyasetin iç teşkilatımıza tamamen uygun ve milli dayanmış olması lazımdır." dedikten sonra, milli siyaseti şöyle açıklamaktadır.

"Milli siyaset dediğim zaman, söylemek istediğim anlam ve kavram şudur: Milli sınırimız içinde her şeyden önce kendi kuvvetimize dayanmak suretiyle varlığımızı koruyarak, millet ve ülkenin gerçek mutluluk ve bağımsızlığına çalışmak, uzak hedefler peşinde milleti işgal ederek zarara uğratmamak... Uygur evrenden medeni ve insani muamele ve karşılık beklemek.

O, bu siyasetin gerçek örneklerini de vermiştir.

MİLLET VE MİLLİYETÇİLİK

Atatürk, bu konulardaki kendi düşüncelerini belirten notları arasında "Millet, dil, kültür ve ülkü birliğiyle birbirine bağlı vatandaşların kurduğu siyasi ve sosyal topluluktur" ifadesini kullanmış, tanımlamayı da şöyle yapmıştır:

a) Zengin bir anılar mirasına sahip olunan,

b) Sahip olunan mirasın korunmasında ve devamı hususunda iradeleri ortak olan insanların birleşmesinden vücuda gelen topluma millet adı verilir (3) "Türk milletçiliği ilerleme ve gelişme yolunda ve uluslararası temas ve ilişkilerde bütün çağdaş uluslara paralel ve onlarla dengeli bir şekilde yürümekle birlikte, Türk toplumunun özel karakterini ve başlı başına bağımsız kimliğini saklı tutmaktadır."

Atatürk, Dil ve Tarih kurumlarını kurduğu zaman, konularıyla ilgili görevler ve direktifler vermişti. 2 Eylül 1930'da dil konusunda "Milli his ile dil zengin olması, milli hissin gelişmesinde başlıca müessedir... Türk dili, dillerin en zenginlerindendir, yeter ki bu dil bilinçli olarak işlensin. Ülkesini, yüksek bağımsızlığını korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır."

O, özellikle inkılap hareketleri ırasında bu inancı doğrultusunda dikkatle çalışmıştı.

Öte yandan, bu görüş ve dilekler yolunda Dil Kurumu'nunda da değerli çalışmaları ve eserleri olduğu bilinmektedir.

MİLLİ ÜLKÜ

Atatürk'ün 10'uncu Yıl Söylevi, aydınların, Atatürk'çülerin dikkatle okuyup, gereğine uygun çalışmalar yapmaları için Gençliğe Hitabı kadar önemlidir. Özellikle milli ülkümüzü simgeleyen şu anlatım hiçbir zaman unutulmamalı, uygulama alanından uzak tutulmamalıdır:

"Milletimizin yüksek karakterini, yorulmaz çalışkanlığını, fitri zekasını, bilime bağlılığını, güzel sanatlara sevgisini, milli birlik duygusunu, durmadan aksatmadan ve her türlü vasıta ve tedbirlerle besleyerek geliştirmek milli ülkümüzdür. "Buradaki ülkü kelimesini, ilk defa kullanmıştı.

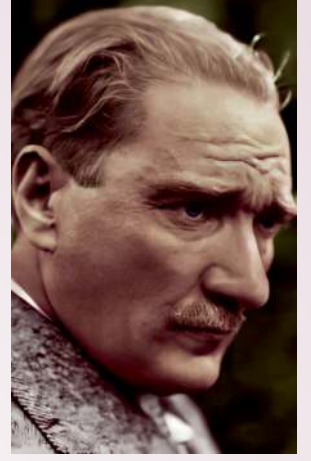
SONUÇ

Öncelikle diyebiliriz ki, Türk milletinin varlığı da kültür ve o arada dil birliği önemli yer tutmaktadır. Aynı zamanda, Atatürk milliyetçiliğinin esası, vatan, millet aşkı ile dolu olarak onları el ve gönül birliğiyle korumak, aynı zamanda çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırmak için durmadan, yılmadan dönmeden çalışmaktır...

CUMHURİYETİN DEVRALDIĞI EĞİTİM MİRASI ATATÜRKÇÜ EĞİTİM POLİTİKASI VE MİLLİ EĞİTİM

Bugünkü Türk eğitim sisteminin tarihi kökleri, Osmanlı İmparatorluğunda yenileşme hareketinin başlangıcına kadar uzanır.

Dikkate değer ki yenileşme hareketi, 18. Yüzyılın son çeyreğinde başlayarak ordunun subay, teknik eleman ve hekim ihtiyacını karşılamak üzere çağın gereklerine uygun askeri okulların dışına taşı.

İslami kültürün eseri olan ve dini eğitimi esas alan "sıbyan mektepleri, ile " medreseler'in yanı sıra, "rüştîye", " idadi" ve " sultani" adı altında yeni tür genel eğitim kurumları ile erkek ve kız öğretmen okulları, bazı yüksek okullar ve çeşitli türde meslek okulları kuruldu, eğitim sistemi bıraktı.

Çatıdaki örneklerinden esinlenen yeni tür okullar, 19.yüzyılın ikinci yarısı ve 20. Yüzyılın başlarında sayıca giderek çoğaldı. Öte yandan, geleneksel eğitim kurumları, etkinliklerini geniş ölçüde yitirmekle birlikte, varlıklarını sürdürdüler. İmparatorluk yıkıldığı zaman, arkasında eski ile yeni bir arada barındıran ikili bir sistemdeki ikilik, yalnız okullar düzeyinde kendini göstermekle kalmıyordu. Merkezi devlet örgütü içinde bir- den fazla idari kuruluş, eğitim işleri üzerinde söz sahibiydi. Böylece, bir kısım sıbyan mektepleri vakıflarla ilgili bir Bakanlık olan Evkaf Nezaretine, medreseler Şeyhülislam dairesi olan Meşiat makamına ve yeni tür okullar bugünkü Milli Eğitim Bakanlığının yerini tutan Maarif Nezaretine bağlı bulunuyordu. Ayrıca, taşrada bir kısım sübyan ve mahalle mektepleri ile medreseler, merkezi kontrolün dışında faaliyetlerini sürdürüyorlardı.

Okul programları düzeyinde ise, eski ile yeni arasında belirgin bir tercih yanında, ikisi arasında bocalamaya, uzlaşmaya veya çatışmaya kadar değişen tutuların etkileri görülüyordu. Geleneksel okul programlarını yönlendiren dini görüş, genellikle yeni tür okul programlarında da belli bir yer tutuyordu.

Eğitim sistemindeki ikilik, temelde, İmparatorluğun içine düşmüş olduğu çelişkiyi yansıtıyordu. Din esasına dayalı bir devlet düzeni içindeki Osmanlı İmparatorluğu, eğitim sisteminde İslami geleneği reddetmiyordu. Öte yandan, yenilik hareketinin mantığı da eğitim kurumlarının çağdaş bilgilere, ilerleyen ve teknolojiye ağırlık verilmesini gerektiriyordu. Sisteme yön vermek hususunda karşılaşılan ciddi güçlükler bu çelişkiden kaynaklanıyor; ikili eğitim sistemi, temeldeki çelişkiyi yalnız yansıtmakla kalmıyor, aynı zamanda besliyordu.

Mustafa Kemal, küçük yaşlarda bu çelişkinin doğurduğu huzursuzluğu yaşadı. Doğum yeri olan Selanik'te okula başlayacağı sırada eski okula mı, yoksa yeni tür bir okula mı yazılması gerektiği konusunda annesi ile babası arasında şiddetli bir görüş ayrılığı belirdi. Sonun- da, bir uzlaşma yolu olarak önce dini törenle geleneksel mahalle mektebine başladı; birkaç gün sonra, öğretimde yeni metodlar uygulamak üzere açılmış özel bir okul olan " Şemsi Efendi Mektebi" ne kaydedildi. Babasının ölümü nedeniyle ara verdiği öğrenimi- ne Mülkiye İdadisinde devam etmesi kararlaştırıldı ise de, bir olay sonucu bu okuldan ayrıldı. Daha sonra, annesinin karşı koyacağını bildiğinden gizlice giriş sınavına katılarak kişisel tercihi ile askeri rüştiyeye girdi. Böylece, yeni tür okulun en köklü temsilcisi olan askeri okullar da öğrenim görme fırsatını buldu.

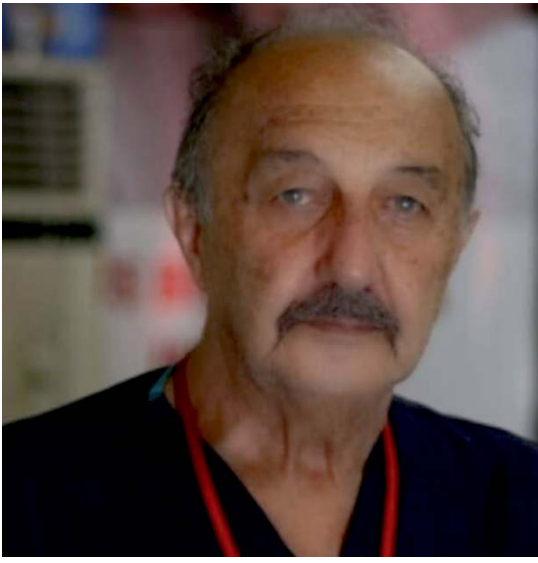
Zamana uygun bilgilerle donatılmış insan gücü yetiştirmenin yanı sıra Osmanlı İmparatorluğunda yeni tür okulların oynadığı en önemli rol, İmparatorluğu değişen dünyaya ayak uydurmaktan alıkoyan dar dünya görüşünün dışına çıkarak çağdaşlaşmayı mutlaka erişilmesi gereken bir hedef olarak benimseyen yeni kuşaklar yetiştirmek olmuştur. Başta Mustafa Kemal olmak üzere Cumhuriyeti kuran ve Türkiye'yi çağın gereklerine uygun bir devlet ve toplum düzenine hızla kavuşturmak isteyen kadro, yeni tür okulların ürünüydü.

İmparatorluk döneminde yenileşme hareketi boyunca dinî ve dünyevi görüşe ağırlık veren iki tür okulun bir arada yaşatılmasının yanı sıra, toplum içinde duyarlılığın yüksek olduğu başka konularda da geleneksel uygulamalar sürdürülmüştür. Bunun en belirgin örneklerinden biri, kız ve erkek okullarının ayrı tutulması; kızlarının gelecekte- ki rolünün ev kadınlığı ve analıktan ibaret olduğu görüşüyle eğitimde onlara tanınan olanakların sınırlı tutulmasıdır. Böylece, Cumhuriyet Türkiye'si cinsiyet bakımından da ayrılık esasına dayanan bir eğitim sistemi devraldı.

İyi niyetli pek çok girişime rağmen Osmanlı İmparatorluğunun yenileşme döneminin ileri yıllarında bile, geniş halk kitlelerinin eğitimine dikkate değer bir genişlik kazandırabildiği söylenemez. İmparatorluk sona erdiği zaman Anadolu halkının yüzde 90'ından fazlası okuma yazma bilmiyordu. Pek az köyde ilkokul bulunuyordu. Her kademede öğrenci ve öğretmen sayıları çok sınırlıydı. Ülke halkı, kırsal bölgelerde ve kadınlar arasında yaygın olmak üzere, koyu bir cehalet tabakası altında bulunuyordu.

Mustafa Kemal ve arkadaşları, eğitimin gerekliliği ve toplum hayatındaki gücü hakkında tereddüt sahibi olmamışlardır. Yetişen kuşakları çağdaş eğitim kurumlarından geçirerek yeni bir toplum düzeninin gerektirdiği bilgi, tutum ve davranışlarla donatmak düşüncesi, onlar için bir nazariye değil, bir tarih tecrübesiydi. Kendileri, bu yollardan gelmişlerdi. Öte yandan bu kadro, geleneksel eğitimin yozlaştırılmış şekillerinde olduğu gibi, eğitimin, zi- hinleri açacak yerde onları paslandıracak, onları köleliğe mahkûm etmek için uyuşturacak bir araç olarak kullanıla- bileceğini de biliyorlardı.

Farkında oldukları bir başka husus da, eğitimde yenilik hareketlerinin şuradan buradan rast gele alınmış, taklit uygulamalarla hedefine varamayacağı idi. Ülke ihtiyaçlarını ön planda tutmak suretiyle dikkatli tercihler yapılması gerektiği düşüncesindeydiler. Geleneksel eğitimin yozlaşmış şekilleri nasıl bir çıkmaza götürmüşse, yenileşme adı altında körü körüne taklit de çocukları ve gençleri kendi kültürüne yabancılaştırarak toplumu çıkma- zlara sürükleyebilirdi.

EYLEMSEL DÜŞÜNÜR OLARAK ATATÜRK

Atatürk'ün bir eylem adamı olduğu, onda bir düşünürde aranacak niteliklerin aranamayacağı biçimindeki sav yaygındır.

An- cak, baş kahramanı olduğu olaylara bir göz atmak bile aksi kanıyı uyandırmaya yeterlidir: Atatürk Samsun'a ayak basmadan önce yüklendiği tarihsel görevin ne olduğunu saptamış ve amaca varmak için uygulayacağı programı kesinlikle tasarlamıştı.

Kendisini olayların akışına hiç bir zaman kaptırmayıp, tam tersine onları kendi lehinde yönlendirmeyi, onlardan yararlanmayı başarmış olması da, esasen, ancak bu bilinçliliği ile açıklanabilir. Fikirlerinin berraklığı, kurucusu olduğu kurumlarda yansıyan dahiliğinin parıltıları, ona çağdaş İslam evreninin en büyük düşünürlerinin eriştikleri noktanın çok ötesinde; çok üstünde ayrı bir yer sağlamaktadır: söylevlerinin incelenmesinden edinilen kanı budur.

Eseri insanın karşısında anıtsal bir gerçek olarak durduğu için, Atatürk'ün fikir yönü gözden kaçmaktadır. Fikirlerini gerçekleştirmeyi başarmış olması adeta bir kusur gibi yüzüne vurulmak istenmektedir: oysa fikirler, gerçekleşmekle, ideal düzeydeki anlamlarını ve değerlerini yitirmezler.

Dendiği gibi, onu eylemce iten, düşüncesidir. Düşüncesi o kadar güçlü ve özgün bir düşüncedir ki, nedeni ve parçası olduğu eylemleri, yepyeni bir ışık altında görür, onla- ra yeni boyutlar kazandırır. Gerçekten de yetenek sahibi her"hangi bir Türk generali direnme hareketinin başına geçip günün birinde Sakarya kıyılarında yurdu istila eden düşmanla muharebeye tutuşabilir ve onu yenebilirdi. Ancak, "Kahraman Türk neferinin Anadolu muharebelerinin manasını anlaması, yeni bir mefkûre ile muharebe etmesi" yalnızca Atatürk tarafından sağlanabilirdi, Muharebeyi izleyen günlerde, uyanan bu yeni bilinci ülkeyi coşturan bu yeni ideali gözleyen bizzat kendisidir: Atatürk yalnız geleneksel düşüncenin sınırlarını parçalayıp kolayca aşan bir devrimci değildir; o aynı zamanda olaylara olduğu kadar kendi düşünce dünyasına bilincinin ışığını tutan bir düşünürdür. Devrimi sürdürerek, ilkeleri uyarınca saltanatı ve daha sonra hilafeti ortadan kaldırıp Cumhuriyeti ilan ettiği, bir takım cüretli atılımlarla ülkenin genel görünümünü değiştirdiği yıllar boyunca, Sakarya muharebesi yeni bir anlam ve önem kazandı. Sakarya muharebesi "Doğunun, Batı uygarlığını, Batıya karşı savunduğu muharebe" olarak tarihe geçmeye hak kazandı.

Öte yandan eylemini, Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyet dönemleri olmak üzere, iki döneme ayırmak âdet olmuştur. Kurtuluş savaşında asker olarak parlak zekâsını ortaya koyduğu, Cumhuriyetin ilanından sonra ise devlet adamı ve reformcu olarak sivrildiği ileri sürülür.

Bu sav, eserini çok yanlış ya da maksatlı açıdan görenlerin savıdır. Çünkü yazılı ve sözlü beyanları hiç bir kuşkuyla yer bırakmayacak bir kesinlikle tam tersini kanıtlamaktadır. Devrimin özünü oluşturan esaslar 1919-1923 yılları arasında hem uygulamaya temel olmuş, hem de birer ilke olarak dile getirilmiştir. Bu da göstermektedir ki Cumhuriyet döneminde başarılan işler ne kadar önemli ve çarpıcı olursa olsun, gene de bu öncüllerin doğal ve zorunlu birer sonucudurlar. Gerçekten, Wilson ilkelerine baş vurmak ve böylece im- pâratorluğun ve saltanatın temelini oluşturan Osmanlılık ilkesine ilk ciddi darbeyi indirmek suretiyle Türk ulusçuluğu esaslarına dayanan programı kaleme alması, Samsun'a ayak basmasını izleyen günlere rastlar. Gene o günlerde ulusal egemenlik ilkesinin ilanını hazırlayan beyanlarda bulunur. Milli Misak ve anayasa, savaşa girişilirken kaleme alınmıştır: bunu belirten bizzat kendisidir. Ayrıca, ekonomik temelleri sağlam bir devlet yaratılmasını, akılcı ve ulusçu bir eğitim kurulmasını, Cumhuriyetin ilanından önce talep etmiştir. Nihayet, savaş süresince çok büyük bir ihtilalin gerçekleştiğini idrak eden gene kendisidir. Atatürk'ün çok yönlü kişiliğini daha iyi anlamak için bir özelliği göz önünde tutulmalıdır: Atatürk Türk ulusunun ortak bir duygusunu, din duygusunu sömürmekten bunun tükenmez bir manevi güç kaynağı olacağını bildiği halde kesinlikle ve sistemli olarak kaçınmıştır. Hiç bir zaman müttefiklere ve yunanlılara kutsal savaş ilan etmemiştir. Ulusçuluk ilkesini bayrak edinmiş ve, yığınların anlayışsızlığını yenmek zorunda kalacağını, şiddetli bir direnme ile karşılaşacağını bildiği halde, ulusta bu yeni bilinci uyandırmaya çalışmıştır. Bu yüzden Anadolu'da yer yer ayaklanmalar olmuştur, onun bu, temel ilkeler konusunda ödün vermeme kararı, Ankara hükümetinin direnişi örgütlenme çabasını çok güçleştirmişse de, toplumu ileride başlatılacak olan yenilik hareketlerine hazırlama bakımından yararlı olmuştur.

Bu kadar aydınlık ve berrak bir zekâyâ sahip olan bir insanın kendi eserinin anlam ve değerini kavrayamayacağı düşünülemez. Hukuk okulunun açılması münasebeti ile, Ankara'da söylediği söylevde devrimin geçirdiği aşamaları ana hatları ile dile getirir: Atatürk'ün gözünde başarılan ihtilal o denli önemli ve geçmiş ihtilallerin hepsinden nitelik bakımından o kadar farklıdır ki ona bir başka ad vermek gerekir: Gerçekten de, bu ihtilal sayesinde Türk toplumu tümüyle dünyaya dönük yani akılcı ve laik yepyeni bir zihin yapısı edinmiştir

ATATÜRK'ÜN TÜRK TARİHİ TEZİ

Atatürk'ün tarih üzerinde çalışmaları, İstiklâl Savaşımızın, kültür alanında devamıdır. Bu çalışmalar memleket içinde ve dışında milli tarihimizin zararına olarak gelmiş yabancı tarih görüşlerinden kurtulmak ve tarihimizin gerçek karakterini belirtmek için, yapıldı.

Bu iş kolay olmadı. Atatürk milli tarih anlayışını kurmak için ilkin Osmanlı İmparatorluğu devrinde değer kazanmış tarih anlayışını çürütmek zorunda olduğunu anladı. Osmanlı tarih anlayışı üç konaktan geçerek gelişmiş bulunuyordu. İmparatorluğun kuruluşundan Tanzimat'a kadar süren devirde, ümmet tarihi anlayışını görüyoruz. İslâm uleması, İslâmlik temellerine dayanan İmparatorluğun İslâm halkı arasında ortak bir kültür vasıtası yaratmak için tarihten faydalanmağı düşünmüş ve İslâm tarihini, bu maksatla devlet tarihi olarak kabul etmişlerdi.

İslâm tarihinde Türklerin İslâmlıktan Önceki tarihleriyle, İslâmliğin yayılmasında gördükleri büyük hizmetten hiç bahse- dilmiyordu.

Tanzimat devrinde ümmet tarihine paralel olarak devlet tarihi anlayışı gelişmeğe başladı. Bu yeni anlayış, İslam ve Hristiyan halkının kanun önünde eşit sayılmağa başlamasının bir neticesi idi.

İslam tarihinin medreselerde okutulmasına devam edildi. Fakat medrese dışında açılan okullarda İslâm tarihi yanında Osmanlı tarihi öğretimi başladı. Yeni tarih anlayışında, Osmanlı devleti için başlangıç olarak, Osmanlı devletinin kuruluş tarihi, kabul ediliyordu. Bu tarih- ten önceki Türk tarihi ile Osmanlı devletinin kurulmasında Türk Milletinin sarf ettiği gayretler, belirtilmek şöyle dursun, işaret bile edilmemişti.

Tanzimat ve birinci Meşrutiyet, Osmanlı halkım ortak değerlere kavuşturmadıktan başka, milliyetçilik cereyanlarını da önleyemedi. İmparatorluğun türlü taraflarında bağımsız devletler kurulması üzerine Türk münevverlerinden bazıları milli tarih anlayışına, sarılmak gereğini duydular. Bunlar, Türklerin, Osmanlı tarihiyle İslâm tarihinde yaptıkları büyük işin belirtilmesini istedikleri gibi, bu iki tarihin ötesindeki Türk tarihinin kaynaklarına gi- dilmesi lüzumunu da belirttiler.

Bu yeni tarih anlayışı istikametinde başlayan çalışmalar en çok ikinci Meşrutiyet devrinde gelişti. Devlet bu çalışmalara karışmadı, Aydınlardan tarihe merak sardırانlar, Avrupalı bilginlerin Türk tarihi alanında edinmiş oldukları bilgileri ve kanaatleri, ya hiçbir kritiğe tabi tutmadan ve yahut gevşek bir kritikten geçirerek derlemeğe ve yaymaya başladılar. Bu suretle Türk tarihi hakkında, gerçeğe uymayan bir çok bilgiler, mânâsız iddialar ve hatta iftiralar memleketimizde de yerleşmeğe başladı.

Osmanlı İmparatorluğunda geliştiklerine kısaca işaret ettiğimiz bu üç tarih an- kısaca işaret ettiğimiz bu üç tarih anlayışı, Türkiye Cumhuriyetinin ilk yıllarına kadar, yan yana yaşamağa devam et- tiler. Halbuki Osmanlı İmparatorluğunun parçalanması ve halifeliğin kaldırılması, ümmet tarihi anlayışını, Osmanlı Devletinin yıkılması da, manasını yalnız Osmanlı tarihinde bulan devlet tarihi anlayışını modası geçmiş tarih anlayışları durumuna düşürmekte idi.

Atatürk, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başkomutan ve Devlet Başkanı olarak söylediği nutuklarda fırsat buldukça bu tarih görüşlerinden ayrılanın gereğini ve yeni bir tarih görüşüne varmanın önemini belirtti. Lozan Muahede- sinin imzalanmasından sonra bu düşün- ce üzerinde ısrarla durdu. Türk Milleti dünyaca tanınan ve sayılan bir Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurmuştu. Devlet yeni, fakat millet uzun ve şerefli bir geçmişe malikti. Millet kendi adını taşıyan tarihine kavuşması muhakkak lazımdı. Bunun için de millet tarihi anlayışını kabul etmekten başka çare yoktu.

ÖZEL SEBEPLER:

Bu genel sebep yanında, Atatürk'ü, millet tarihi anlayışını kabul etmeğe zor- layan, aşağıdaki sebepleri görüyoruz:

1.Türklerin sarı ırktan olduğuna dair dünyada yayılmış olan yanlış bilgiler:

Avrupa düşünürlerinden bir kısmı, ya din gayretkeşliği veya sadece siyasi düşüncelerle Türkün sarı ırka mensup, Avrupalılara göre ikinci neviden bir insan tipi olduğu bilgisini yaymışlardı. Bu bilgi okul kitaplarına bile geçmiş bulunuyordu. Türkiye'de tarih araştırmaları gelişmiş bulunmadığı ve tarih yazarlarımızdan büyük bir kısmı Avrupa tarihlerinden tercümeler yaparak, Tarih kitabı yazdıkları için, Türklerin ikinci nevi bir insan tipi olduğu yolundaki yanlış bilgiler memleketimizi de istila etmiş bulunuyordu.

2.Türklerin medeni kabiliyet ve istidattan mahrum oluşu:

Türklerin sarı ırktan gösterilmesinin bir neticesi olarak medeni kabiliyet ve istidattan mahrum bulundukları da kabul edilmekte idi. Yakın çağlarda, Osmanlı İmparatorluğunda yapılan Islahat hareketlerini beğenmeyen, bir çok Avrupa tarihçileri ve siyasetleri, Türkleri anlayışsızlık ve kabiliyetsizlikle itham et- tikten başka, hiç bir medeni eser yaratmadıklarını, Avrupa'da ordu kurmuş bir insan topluluğu mahiyetinde olduklarını, ileri sürmüşlerdir. Hatta Türkiye'de ara sıra patlak veren siyasi buhranlar sebebiyle Türklerin Avrupa'dan Asya'ya kovulması icabetten barbarlar olduğu bile söylenmiş ve yazılmıştı.

3.Türk toprakları üzerinde tarihi iddialar: Osmanlı devletinin birinci cihan harbini kayıp etmesi üzerine, Osmanlı topraklarının taksimi, bir olupbitti gibi kabul edilmişti. Bu toprakların taksimi sırasında Anadolu ve Trakya gibi öz ve öz Türk toprağı olan yerlere hak iddia eden devletler çıktı. Yunanlılar batı Anadolu ile Trakya'ya, İtalyanlarda güney Anadolu'ya yerleşmek için bu topraklar üzerinde tarihi iddialar ileri sürdüler. Doğu Anadolu'da bir Ermeni ve bir Kürt devletinin kurulması için tarihin şahitliğine başvuruldu. Sevr Muahdesi bu yanlış ve tahrif edilmiş tarih bilgisi üzerine hazırlanarak, Osmanlı Devletine imzalatıldı.

Kurtuluş savaşımızla, topraklarımızı yabancı ordulardan temizledik ve istiklâlimizi Lozan da dünyaya tanıttık. Fakat Türk milletiyle Türk toprakları hakkında yüzyıllardan beri sakat tarih bilgisiyle beslenmiş olan, dünya umumi efkârını her an düşman olarak karşımızda bulabiliirdik. Nitekim Lozan antlaşmasından sonra bile emperyalist bazı devletlerin, Türk toprakları üzerinde tarihi haklar serdederek istilâci birer programın tatbikine hazırlanmakta oldukları, söz ve hareketlerinden anlaşıldı, Bu da gösteriyor ki kurtuluş savaşımızda elde edilmiş olan maddi neticeleri, manevi alanda yapılacak çalışmalarla tamamlamak lazımdı. Bunun için de aleyhimizde kullanılmış olan silahın cinsinden bir silah ile kendimizi müdafaa etmekten başka çare yoktu. Aleyhimize kullanılan silah tahrif edilmiş olan tarihti. O halde bize düşen görev, tarihimizi gerçek yapısı ile meydana, koymak ve şaşırtılmış bulunan efkârı umumiyeti, Türk milleti ile Türk toprakları hakkında aydınlatmaktır. Buraya kadar yapılan kısa açıklama Atatürk'ün Türk Tarih tezine vermiş olduğu önemi belirtecek karakterdedir.

Atilla BAĞCI

Gayrimenkul Müşaviri

Akyaka

ATATÜRKÇÜLÜĞÜN EVRENSELLİĞİ

«Bizim akıl, mantık ve zekâ ile hareket etmek şiarımızdır. Bütün hayatımızı dolduran vakalar bu hakikatin delilleridir.»
Mustafa Kemal Atatürk

Atatürk ve Atatürkçülüğün en az incelenen yönü, diğer uluslar üzerindeki etkileridir. Bu konuda münferit yayınların dışında,

bütünlüğü olan araştırmalar ve bu araştırmalara dayanan yorum ve değerlendirmeler yapılmamıştır. Atatürk ve Atatürkçülüğün evrensel yönü ile ilgili araştırmalar, ağırlığı üçüncü dünya ülkelerinde olmak üzere, her ülke aynı aynı ele alınarak yapılabileceği gibi, askeri, ekonomik, sosyal ve politik konular ele alınarak, bütün üçüncü dünya ülkeleri için topluca da yapılabilir.

Atatürk ve Atatürkçülüğün evrensel yönünün, teorik ve uygulamaya yönelik olarak incelenmesi gerekmektedir. Konunun teorik açıdan incelenmesi şu başlıklar altında yapılabilir:

a. Milli nitelikleri yanında evrensel ve çağdaş nitelikleri de bulunan Atatürkçülüğün, yeni bir dünya görüşü olarak özellik ve unsurlarının araştırılması ve değerlendirilmesi;

b. Atatürkçülüğün diğer büyük düşünce sistemleriyle karşılaştırılması, C Düşünce sistemleri tarihi içerisinde Atatürkçülüğün yeri Atatürk ve Atatürkçülüğün evrensel yönünün teorik incelemesi ile birlikte, aşağıdaki hususlarda uygulamaya yönelik incelemesi de yapılabilir

a. Atatürk düşüncesi sisteminin uluslar arası yankıları. Hangi görüş ve uygulamanın, hangi ülke veya ülke grubunda etki ve yankı yaptığı

b. Atatürkçülüğün Türkiye'deki uygulamasının dünyadaki siyasi olaylar üzerindeki etkisi ve kat- kisi,

c. İstiklal Harbi'nin diğer kurtuluş hareketlerine katkısı ve öncü olma değeri,

d. Atatürk ve Atatürkçülüğün geleceğe yönelik olarak değerlendirilmesi Teorik veya uygulamaya yönelik incelemeye başlamadan, dış dünyanın, Atatürk ve Atatürkçülüğü, zamanında ve bugün nasıl değerlendirdiğinin araştırmasını, şüphesiz, vazgeçilmez ilk adımdır. Bunun için Sayın Bilal Şimşir in İngiliz Belgelerinde Atatürk adlı 4 ciltlik derlemesi mutlu ve örnek bir başlangıçtır. Atatürk ve Atatürkçülükle ilgili yabancı yayınların kütüphanelerimize kazandırılması da zorunludur.

Konu büyüktür, saha boştur ve araştırmacıları beklemektedir. Şüphesiz, bütün bu araştırmalar en iyi olarak Türk bilim adamları tarafından gerçekleştirilebilir. Araştırma için, konunun kendi özel metodolojisinin belirlenmesi de gere- kir. Metodoloji tespit edilirken, Atatürkçülüğün bütünlüğü olan bir düşünce sistemi olduğu ve sosyal, ekonomik, politik, askeri unsurlar dikkate alınmalıdır.

Evrensel incelemede, ana olay ve unsurları ile birlikte Atatürkçülüğün Türkiye'deki uygulamasında etkili, hâkim özelliklerin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bütün bu incelemelerde aşağıdaki görüşler temel veriler olarak değeri- lendirilebilir.

Atatürkçülük, bütünü ile milli devlet kurulmasının, bu milli devletin çağdaşlaşması ve her çağda çağdaş olabilmemesinin ilkelerini, uygulama es- aslarını ve yönetimini belirler.

Türkiye'deki uygulama, üç büyük olayın bütünüdür. Bunlar, İstiklâl Harbi, inkılaplar ve milî egemenliğin sağlanması olaylarıdır. İktidar değiştirilerek gerçekleştirilen milli egemenliğin sağlanması da inkılaplarımızdan birisidir. Fakat önemi ve etkisi sebebiyle ayrı olarak düşünülmesi yararlı olacaktır. Milli egemenliğin sağlanması için iktidar kaynağının değiştirilmesi, iktidar tabanının genişletilmesi, iktidarın millete devri gerekmiştir.

Bütün ilke ve inkılaplar, bir bütündür. Ancak Atatürkçülükte kesin bağlantı ve saplantılar yer- ine şartlara ve ihtiyaçlara uygun olarak akim ve bilimin bulacağı cevaplar asıldır. Atatürk ilke ve inkılaplarının, çağımız şartlarında, akıl ve bilimle bağdaşan en geçerli, en gerçekçi düşünce ve uygulama sistemini oluşturduğu her geçen gün daha açık olarak anlaşılmaktadır.

Atatürkçülüğün uygulanmasında önemli üç büyük olay olan İstiklâl Harbi, milli egemenlik ve inkılapların her birisinin evrensel etki ve yankısı farklı olmuştur. Bunlardan İstiklâl Harbi'miz, inkılaplarımıza ve milli egemenlik uygulamamıza nazaran diğer uluslar üzerinde daha fazla etki yapmış ve daha fazla yankılanmıştır. İstiklal Harbi'miz, sömürge durumunda olan ve işgal edilmiş bulunan bütün mazlum milletlere güç ve ümit vermiştir. İstiklâl Harbi ile Türk milleti, mazlum milletlere karşı tarihî sorumluluğunu da yerine getirmiştir. Türk gerilemesinin başlamasından sonra Viyana'dan sonra doğu ülkeleri, Avrupalılar tarafından sömürgeleştirilmeye başlanmıştır. Bundan üç yüzyıl sonra kazanılan İstiklâl Harbi'nin öncülüğü ve sağladığı ortamdan sonra aynı ülkelerin kurtuluşları başlayabilmiştir.

Viyana'dan dönüşün durdurulduğu yer Sakarya'dır. Sakarya Meydan Muharebesi yalnız Türk tarihinin değil, dünya tarihinin de büyük bir dönüş, büyük bir doruk noktasıdır. Batılılar, Türkleri başlangıçta kendileri için bir tehdit olarak, daha sonra genişlemelerine ve yayılmalarına bir engel olarak görmüşlerdir. Türk gücü bertaraf edilmeden doğuda hâkimiyet gerçekleştirilemeyecekti. Bunun için Türkleri önce Avrupa'dan, sonra Anadolu'dan atmak gerekiyordu. Doğu sorunu ismi verilen bu politika başlanırsa kazandıkça üçüncü dünya ülkelerini sömürgeleştirmek, işgal etmek kolaylaşmıştır. Türklerin Karadeniz hâkimiyetini, Akdeniz hâkimiyetini kaybetmeleri, Hint Okyanusu'nda Portekiz savaşlarıyla kaybettiği üstünlüğü, batının işgal ve sömürgeciliğine yeni sahalar açmıştır. Dünya tarihine Sakarya Meydan Muharebesi kadar değişiklik getiren meydan muharebesi sayısı çok fazla değildir. Birinci Dünya Harbi'nin gururlu galipleri bu galibiyetlerinden dört yıl sonra asırlardır görmedikleri yenilgiyi tatmışlardır. Batılılar bu yenilginin geleceklelerini çok yakından ilgilendirdiğini içlerinde hissederek kıvrınmışlar, 30 Ağustos Zaferi'ni takip eden günlerde Trakya'yı Türklere vermemek için Balkanlar'dan (Romanya, Yugoslavya), Uzak Doğu'dan (Yeni Zelanda, Avustralya, Hindistan) ve birbirlerinden imdat istemişlerdir.

İstiklâl Harbi ile dünyada kurtuluş harpleri dönemi başlamıştır. İstiklâl Harbi milli tarihimizi aşarak evrenselleşmiş, üçüncü dünyanın doğuşuna öncülük etmiş, örnek olmuştur. İstiklâl Harbi'mizin öncülük ettiği kurtuluş harpleri, çeşitli politikalar ve dünya güçleri tarafından kendi amaçlarına uygun olarak yönlendirilmek ve kullanılmak istenmiştir. Bu müdahaleler birçok kurtuluş harbini amacından sapırmış ve mazlum milletlerin bir gücün etkisinden kurtulurken bir başka gücün etkisi altına girmelerine sebep olmuştur.

Yolculuğunuzda En İyi Rehberiniz, Ferahevler Sürücü Kursu!

Ferahevler Sürücü Kursu; 2011 yılında faaliyete başlamış, genç, dinamik eğitim kadrosuyla Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir eğitim kurumudur.

A, A1, A2, B ve B Otomatik ehliyet sınıfı adaylarına yönelik eğitim sürecinin ardından, trafikte emniyetli bir şekilde seyahat etmelerini hedeflemektedir.

EHLİYET PROGRAMLARI

Otomobil Ehliyet Programı (B-B Otomatik)

Motosiklet Ehliyet Programı (A - A2 - A1)

Birebir
Eğitim

Tecrübeli
Ekibimiz

Eğitim
Sistemimiz

Kalite

📍 Ferahevler Mh. Adnan Kahveci Cd.
No: 39/3 Tarabya - Sarıyer, İSTANBUL

☎ 0212 223 66 40
0538 398 66 40

✉ info@ferahlevlersurucukursu.com

ATATÜRK VE ZAMANIN ÖTESİNDEKİ MODA ANLAYIŞI

Mustafa Kemal Atatürk, şüphesiz ki tarihin gördüğü en şık liderlerden biridir. Elbette ki bu şıklık onun için tesadüf sayılamaz. Her konuda olduğu gibi bu konuda da fazlasıyla araştırma yapmış ve bilgi sahibi bir lider olarak zamanın ötesindeki moda anlayışıyla belki de tarihin en dikkat çeken lideridir. Giyim ve şıklık onun için öyle önemliydi ki; Mustafa Kemal, 1919 yılı 8 Temmuz 9 Temmuzla bağlayan gece Erzurum Kongresi sırasında çok sevdiği askerlikten istifa etmiş idi.

Fakat üzerine giyecek sivil giysisi yoktu. Erzurum Valisi Münir Bey'in tören kıyafetini ödünç alan Atatürk, kalpağını da eski Bitlis valisi Mazhar Müfit (Kansu)'den almıştı. Bu kıyafeti Sivas Kongresi'nde ve Ankara'da Meclis açılıncaya kadar giydi. Bunlar Atatürk'ün ilk sivil kıyafetleri idi. Liderliğin yalnızca siyasi bir kavramdan ibaret olmadığını, giyimi ve sosyal yaşantısıyla da ortaya koyan Mustafa Kemal, modayı aynı zamanda devrimsel bir araç olarak kullanmaktaydı.

Atatürk'ün terzisi Levon Kordonciyan'ın, dedesiyle aynı ismi taşıyan dördüncü kuşak torunu büyük dedelerinden dinlediği Atatürk'ü anlatırken bazı bilinmeyenleri de aydınlatmıştır. Söylemlerinde, büyük dedesi Levon Kordonciyan zamanında İstanbul'un kalabalık bir şehir olmadığını, el işi sanat ve ticaretle uğraşan insanların parmakla sayılacak kadar az olduğundan bahsetmiştir. Dedesi Levon, mesleğe dönemin ünlü Rum terzilerinin yanında çıraklık yaparak başlamış, birkaç yıl sonra kalfalık mertebesine ulaşmıştır. Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte ülkenin her konuda Avrupa seviyesine ulaşmasını isteyen Atatürk, farklı dallarda çalışan sanatçıları ve zanaatkarları dış ülkelere eğitim almak için göndermiştir. Bu sanatçılar içinde sonrasında Atatürk'ün vazgeçemeyeceği terzi Levon da vardır.

Levon Kordonciyan altı sene eğitim için kaldığı Paris'te smokin, frak, jaketatay, bonjur ve redingotun nasıl dikileceğini öğrenir. Dikim tekniklerine hâkim olurken bu kıyafetlerin nerelerde giyilmesi gerektiğini de öğrenir. İstanbul'a döndükten sonra atölyesini kurar ve yanına birçok çırak alarak onlara bildiklerini öğretmeye başlar. Çıraklarından biri de oğlu Leons Kordonciyan'dır.

CEKETLER SLIMFIT PANTOLONLAR BOL

Atatürk, ceketlerinin üzerine tam oturması için dar kesim olmalarını tercih ederken, pantolonlarını boyunu uzun göstermesi için de bol kesim yaptırmıştı. Muazzam bir moda bilgisine sahip olan Atatürk, standart dışına çıkılacak spor, takım elbise ve aksesuarlarda nasıl bir model istediğini Terzi Levon'a çizerek anlatırdı. Kıyafetlerinin çizimini çoğunlukla kendi yapan Atatürk günümüzde dahi birçok modacı tarafından "stilist" kabul edilmektedir. Bunu ünlü modacı Faruk Saraç "Kendi kıyafetlerini çizen bir insan, çok şaşırtıcı. Atatürk adeta bir stilist." şeklinde dile getirmiştir. Bunun bir örneği olarak, böbrekleri rahatsız olduğundan sırtını sıcak tutsun diye Terzi Levon'a sırtı trikolü önü kumaş bir yelek çizmiş ve sonrasında Levon bu yeleği senelerce kendine dahi dikmiştir.

Muazzam ve modern bir moda anlayışına sahip olan ve bunu ustalıkla sergileyen Atatürk, her giydiği kıyafeti büyük bir zarafetle taşımıştır. Dönemin resimlerinden de anlaşılacağı üzere giydiği hiçbir kıyafet alelacele dikilebilecek ölçüde basit olmamakla birlikte her biri matematiksel işlemlerle özenle hazırlanmıştır. Atatürk'ün ayakkabı numarası, pantolon bel ölçüsü ve yaka numarası gibi pek çok ayrıntıda 42 sayısına rastladıkları hatta Atatürk'ün 42 parça giyim koleksiyonuna sahip olduğu, Atatürk ile çalışma fırsatı bulan moda tasarımcılarının anıları arasında yer almıştır.

Gittiği memleketlerin ve ağırladığı misafirlerin geleneklerine uygun giyinmeyi seven Atatürk, bu açıdan nezaket sahibi, düşünceli ve yenilikçi bir lider olarak anılır. 1938 yılında Savanora yatında bir İngiliz heyetini yemek için ağırlamanın öncesinde yaverine "Şu anda İngiltere'de moda ne?" diye sormuş, "marin" in moda olduğunu öğrenince iki terzisine buna uygun kıyafet dikmelerini söylemiştir. İngiliz heyeti geldiğinde ise onları saks mavisi ceket, beyaz pantolon, jakarlı lacivert kravat, beyaz ayakkabı ve Kılıç Ali'nin armağanı kasketle karşılamıştır.

Mustafa Kemal Atatürk, Türk toplumunu yenilikçi, açık görüşlü ve çağdaş bir toplum seviyesine çıkarmaya çalışmakta ise de; toplumun yapılan yenilikleri ezbere kabul etmesini değil, bu yenilikleri özümsemesini istemiştir. Bu doğrultuda Kıyafet Kanunu çerçevesinde tüm din adamlarının dini kıyafetleriyle sokağa çıkmaları yasaklandığında Papa'nın elçisi Monsenyör Roncalli'ye kendi terzisi eliyle bir koleksiyon hazırlatmıştır.

SÜMERBANK

Atatürk hep klasik ve her devirde moda olabilecek, kendi stiline yakışan kumaşları tercih etmiş, onun giydiği her kıyafet yılın modası olarak görülmüştür. Kumaşları bazen yurt dışından gelmiş bazen de yurt dışından gelen davetliler tarafından hediye olarak getirilmiştir. Terzilik eğitimi almış bir grup girişimci tarafından Sümerbank kurulduktan sonra kumaşlar Türkiye'de dokunmaya başlanmıştır. Kuruculardan biri de Atatürk'ün terzisi Levon Kordonciyan'dır.

Aksesuarlara oldukça ilgili olan Atatürk, şıklığın ufak ayrıntılarda gizli olduğunu düşündüğünden farklı ülkelerden aldığı aksesuarlara göre kıyafet dikirmiştir. Başta şapka olmak üzere baston, eldiven, kravat, papyon, fular, cep mendili Atatürk'ün en önem verdiği aksesuarlarıdır. Kıyafetiyle aynı renk olan ayakkabılarının içinden jilet gibi görünen çoraplarının sırrı ise o senelerde meşhur olan erkek çorap jartiyerleri kullanıyor olmasındandır. Atatürk'ün tepeden tırnağa asalet, özen ve incelik dolu giyimi; hem Türk toplumuna hem de uluslararası alanda diğer milletlerin liderlerine ilham kaynağı olmuştur.

KIYAFETLERLE İLETİŞİM

Atatürk, modanın sözsüz iletişimdeki önemini farkında bir liderdi. İran Kralına verdiği yemekli bir davette yalnızca kendi değil, koruma ve garsonların da frak giymesini istemiştir. Frak giymek, davetin sahibi olmak anlamına gelir. Atatürk herkese frak giydirecek "Bu devletin sahibi yalnız ben değilim, tüm halktır." mesajını vermiştir.

Bununla birlikte Atatürk bir liderin hem halkın içinden biri hem de küçük nüanslarla halktan ayrılan biri olması gerektiği düşüncesindedir. Ona göre aksi şekilde varlık gösteren bir lider, toplumun yaralarını yakından bilip iyileştirecek onu çağdaşlaştıramazdı. Bu doğrultuda gömleklerinde önceleri Arap harfleriyle daha sonra Latin harfleriyle "G.M.K." yazan bir arma kullanmıştır. Bu arma gömleğin koluna ya da göğüs kısmına işlenmiştir. Bu detay onun özgün kişiliğinin bir yansıması olarak karşımıza çıkmaktadır.

Takım elbiselerinde çoğunlukla siyah ve kahverengi tonlarını tercih eden Mustafa Kemal, bilinenin aksine giyiminde lacivert takımlara da yer vermiştir. Son zamanlarındaki fotoğraflarına dikkat edildiğinde ise gerek rahatsızlığından dolayı gerek daha rahat etmek için çoğunlukla geniş yaka gömlek giydiği ve ceket cebinden mendil eksik olmadığı görülmektedir.

COCO CHANEL VETSK

Chanel'in konforlu moda anlayışı, yeteneği ve dünyayı saran ünlü Atatürk'ün de ilgisini çekmiş olmalı ki, 1930'larda ondan Türk Silahlı Kuvvetleri için kıyafet tasarlamasını rica etmiştir. Coco, subaylardan sonraki bütün üst düzey merasim giysilerini tasarlamıştır. Paris'teki Bibliotheque Nationale'de Atatürk'ün Chanel'e verdiği siparişlerin belgelerinden hareketle Atatürk'ün katabalkının etrafındaki generallerin giysileri ve 1930'ların balo fotoğraflarındaki kıyafetleri Chanel'in tasarımıdır. Atatürk'ün bu kıyafetleri Chanel'e tasarlatması TSK tarihinde hem tasarım hem de Chanel gibi dünyanın hayran olduğu bir modacı ile çalışmak anlamında bir ilk olmuştur. Askerimiz 1945'e kadar o kıyafetleri giymiştir.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK ve MAREŞAL RÜTBESİ

1. Giriş

Mustafa Kemal Paşa'ya, Sakarya Meydan Savaşı'nın kazanılmasından sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından "Mareşal" rütbesi ve "Gazi" unvanı verilmiştir.

Mustafa Kemal Paşa'ya Mareşal rütbesinin verilmesi, kurucu meclis tarafından çıkarılan bir kanunla gerçekleşmiştir. Mustafa Kemal Paşa'ya Mareşal rütbesinin ve Gazi unvanının verildiği gün aynı zamanda Gaziler Günü olarak kutlanılmaktadır.

Çalışmamızda Millet Meclisi tarafından çıkarılan kanun yönünden değerlendirmelerde bulunmaya gayret edilecektir. Konuya farklı bir açıdan değinmek adına tarihsel olaylar üzerinde uzunca durulmamaya çalışılacaktır.

2. Kurucu Meclis Tarafından Çıkarılan Kanun

19.09.1337 Tarihli, 153 sayılı ve ismi "Büyük Millet Meclisi Reisi Başkumandan Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine Gazilik Unvanı İta ve Rütbei Müşirî Tevcihine Dair Kanun" ile Mustafa Kemal Paşa'ya Mareşal rütbesi ve Gazi unvanı verilmiştir¹. Kanun sadece üç maddeden oluşmaktadır. Kanun m.1; "Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi Başkumandan Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine Gazilik unvanı ita ve rütbei müşiri tevcih olunmuştur." şeklindedir. Kanun ifadelerinin günümüz Türkçesi ile uyumlu olmadığı dikkatimizi çekebilmektedir. "Rütbei Müşiri" ifadesi Mareşal Rütbesine karşılık gelmektedir. Kanunda yer alan Gazi unvanı ise kanımızca herkes tarafından anlaşılabilir durumdadır.

3. Mareşal Rütbesinin Kazanılması

Mareşal rütbesi ile ilgili düzenleme sadece; 09.01.1961 Tarih, 10702 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu m.3'te geçmektedir

2. Günümüzde yürürlükte olan kanunlarında Mareşal rütbesinin nasıl kazanılacağına dair herhangi bir ifade bulunmamaktadır. Çünkü, Mareşal Fevzi Çakmak'tan bu yana Mareşal rütbesini haiz bir komutan var olmamıştır³. Savaş durumunda üstün yarar gösteren Orgeneral rütbesini haiz komutanlara Mareşal rütbesi verilebileceği ifade edilmektedir⁴. 2

4. Sonuç

Mareşal Mustafa Kemal ATATÜRK, üstün askeri zekaya ve karaktere sahip bir komutandır. Mareşal rütbesi kendisine verilmeden önce de askeri geçmişinin olduğu, fazla sayıda askeri başarısının olduğu herkes tarafından bilinmektedir. Mareşal rütbesi her komutana verilebilecek bir rütbe değildir. Mareşal rütbesinin ancak kanunla verilebileceğine dair bir düzenleme olmasa da kurucu meclis, çıkarmış olduğu bir kanunla bunu gerçekleştirmiştir. Görünen odur ki Mustafa Kemal ATATÜRK ve Fevzi ÇAKMAK'tan başka Mareşal rütbesini haiz bir komutan olmayacaktır. Bir hukukçu olarak herkese, kurucu meclis tarafından çıkarılan Kurtuluş Savaş dönemindeki kanunları okumalarını bilgi düzeylerini hukuksal yönden de artırmalarını tavsiye ediyorum.

İKTİSAT VE KÜLTÜR

İktisadi meselelerin gündemde olduğu günümüzde ekonomik kalkınma alanında mesafe alabilmek ve en azından temel bir baz oluşturabilmek için, bazı hatalı değerlendirmelerden de kaçınmak gerekir. Bunun için kalkınma meselelerine geniş bir açıdan bakmak gerekmektedir. Kısaca, konu ve meslek taassubundan sıyrılmak, sosyal gerçeğe bir çok pencereden bakabilmek, başarı bir iktisatçının aynı zamanda bir sosyolog, bir psikolog gibi meselelere yaklaşmasından faydalar vardır.

Türkiye'de çoğu defa ekonomi mi, kültür mü tartışması yapılır, gerek ekonomiye, gerek kültüre dar açıdan bakılır. Halbuki, bunları apayrı dünyalar olarak görmek yanlış bir değerlendirmedir. Kültür bir toplumda madde ve insana karşı tavır alışların belirlenmesidir, bir toplumun yaşama tarzıdır. Zaman zaman ekonomik politikalara dar bir açıdan baktığımız gibi, iktisatçıyı da dar bir açıdan değerlendirmekteyiz. Her iktisadi meseleye ağırlık veren ve onu gündeme getiren kişiyi materyalist" veya nerede ise "tarhi maddecisi" olarak değerlendireceğiz.

Oysa ki, iktisadi meseleler üzerinde duran herkes bunlardan herhangi birisi değildir. Kısaca bir çok faktöre olduğu gibi, iktisadiye de önem vermek ile maddedeki değişmelerin madde dışında yer alan her şeyi belirleyeceğini iddia edebilmek çok farklı şeylerdir. Maddi, iktisadi faktörlerin dışında her şeyi " gölge hadise" ve " üst yapı" şeklinde değerlendirme yanlışında olduğu gibi; "fikirlere ve ruha şekil veren eşyalardır ve maddedir" şeklinde bir hüküm verdiğimiz zaman, maddenin manevi kültürün objektifleşmiş, dışlanmış bir yüzü olduğunu inkar etmiş oluruz. Duyguda düşüncede tasarlanmayan bir fikir ve düşünce madde de kolay kolay şekillenemez. Bundan dolayı, zihniyette, düşüncede daha çok soyut alanda yer alan ve insan topluluklarında üretimden tüketim, tasarrufa ve yatırıma kadar iktisadi nitelikli bir çok olayı yönlendiren asıl hadiseleri" gölge hadise" olarak değerlendiremeyiz. Soyut alanda yer alan bazı zihniyet bozukluklarının somutlaştırdığı bazı hayali ihracat, vergi kaçırma, işletme giderlerin eve makam odası teşrifinde israfa kaçmak, fatura vermemek, rekabetten kaçınmak, mallara etiket koymamak, sürekli devlet desteği aramak, bürokratik engelleri aşmamak, çeşitli malları kullanarak veya biblo gibi teşhir ederek(video ve müzik setlerinde olduğu gibi) toplumda itibar kazanılacağı zannetmek ve bunlarında birer " statü sembolü" olarak görmek, gerektiği yerde rasyonel düşünmemek, gösteriş tüketimine kaçmak (Bürokrasidaki çıkmak ve kalem yarışı, lüks lojman, misafirhane yarışı gibi v.b.) ihracat ağırlıklı politikadan zaman- la ithalat patlamasına varmak gibi yüzlerce örnek zihniyet dünyasının izlerini taşır.

Nitekim, basit bir örnek verelim: iki farklı ülkede aynı sektörde yer alan aynı teknolojiyi ve aynı temel unsurları (girdileri) sayı ve kalite olarak aynı oranda kullanan iki işletmenin yıl sonu kârları ve verimlilik oranları farklı olmaktadır. Bu gibi örnekleri çoğaltmak sonuçları doğuran sebepleri iyi değerlendirmek zorundayız. Kalkınma için tasarruf eksikliği, sermaye yetersizliğinden bahsetmek kafi değildir. Bu sermayeyi kullanacak olan insan faktörünün zihniyeti üretici ve rasyonel değilse, maddi ölçülerle ifade edilen bu değerlerin ne anlamı kalır?

Üretimde bulunurken üretimi hedef alınan mallar ve bu mallara olan talep ve kıymet hükmü; o insan topluluğunda yerleşmiş olan ve fertlerin uymaktan kaçınmayacakları sosyal normlara göre oluşmaktadır. Üretim ilişkileri toplumların farklı kültürel özelliklerine göre şekillenir. Tüketimde aynı özellikler görülür. Yenene veya içilen bir çok madde bunlara göre değerlendirilir. Dayanıklı tüketim mallarının kullanılması da daha çok yerleşmiş olan kültürel değerlere göredir.

İktisadi faaliyetlerin şekillenmesine gelince, milli ve manevi değer hükümlerimize göre, Türk - İslam kültüründe lüks ve gösteriş tüketiminden kaçınma vardır.

Ayrıca, tüketim de miktar olarak sınırlandırılmıştır. İsraftan kaçınmak esastır. Mesela, su kullanımı buna bir örnektir. Lüzumsuz akıtılan ve kullanılan her damladan fert sorumludur. Son senelerde gelir ve servet dağılımının özellikle kır nitelikli nüfusun ve alt gelir grupları aleyhine bozulması, ülkemizde alt gelir gruplarında yer alanlarda ve kır alanlarda yaşayanlarda şehri ve şehir hayatını aynen kopya etmek gibi bir yolu açmıştır. Bundan dolayı, bilhassa kullanılan bazı araç ve gereç (bazı dayanıklı tüketim malları) sahipliği statü sağlayıcı kabul edilmektedir. Her yıl iç piyasada dikkat çekecek ölçüde TV, müzik seti, video vb. satışı görülmektedir.

Bunların çoğu birer biblo gibi teşhir edilmekte ve itibar kaynağı almaktadır. Bu bakımdan, her yıl satılan TV, video veya benzeri mala bakarak gelir var ki satılabilir demek yanıltıcı olmaktadır.

Halbuki, fertler acaba bu mallara kavuşabilmek için nelerden taviz vermektedirler, ne ölçüde ahlak anlayışından sapıcı yollara tevessül etmektedirler ve bu yarış ne ölçüde sağlık için gerekli hangi gıdalardan fedakarlık yapılarak yapılarak sürdürülmektedir, soruları cevap beklemektedir. Mesela, İstanbul Ticaret Odası tarafından İstanbul'da dar gelirli arasında yaptırılan bir araştırmaya göre, ailelerin yüzde 83.5'inin enflasyondan dolayı satın alma gücü azalmış, yüzde 33.6'sı mutfaktan kısıntıya gitmişlerdir. Çeşitli itibar sağlayıcı malların tüketimi hızla artmaktadır ama, mesela ekmek tüketiminde düşüş olduğu da görülmektedir. Et ve meyve tüketimi için de aynı şeyler söylenebilir.

İktisatta bir prensip olan tüketimin gelirin bir fonksiyonu olması kültürümüzde oldukça farklı bir şekil almıştır. Tüketim belli bir ölçüde alt sınırdaki gelirin fonksiyonudur, gelir arttıkça tüketimde artacaktır. İnsanların talepleri, ihtiyaçları dolayısıyla tüketimleri de bitmeyecek- tir; ama üst sınırdaki böyle değildir. Gelir arttıkça zekat da hayır işleri de artmaktadır, daha doğrusu artmalıdır. Gelir arttıkça, tüketim azalan verim kanununda olduğu gibi nisbi olarak azalmaktadır. Fertler asgari ölçüde maddi tatmine kavuşmaktadır. Aç ve susuz bir insan için ilk kap yemek ve içeceği birinci bardak su ile mesela beşinci kap yemek ve dördüncü bardak suyun taşıdığı tatmin duygusu nasıl farklı ise, kültürümüz- de de maddi tatmini sağlayan marjinal noktanın ötesinde nefsin terbiyesi ve manevi tatmin yer almaktadır. Emek karşılığı elde edilmesi gereken helal kazancın tüketimi de sınırlıdır. Başkalarının haset duygularını çekmeyecek, sosyal gruplar arasında düşmanlık duygusunu doğurmayacak şekilde davranmak esastır. Dinimiz ve milli hasletlerimiz gereksiz tüketimden kaçınmayı, toplum yararına oluğu müddetçe üretime müdahaleyi kabul etmez, yatırımı teşvik eder. Bunlar olması gerekenlerden bazılarıdır. Bazı sapmaların görülmüş olması idealleri ayırmamız için gerekçe olmaz. İktisat ile zihniyet, daha geniş bir ifade ile kültür arasındaki ilişkiye 17. Asırda işaret eden, duraklama ve gerileme döneminde insan davranışlarını, tercihlerinin tahlilini yapan Katip Çelebi "takvivü - Tevarih" adlı eserinde bugüne de ışık tutmaktadır.

"Kişinin ihtiyarlığına, alamet, saç ve sakal artmasıdır. Devletin kocadığına alamet de, devleti yönetenlerin, saltanata ve süse düşkünlüğüdür ki, açık çöküntü eseridir. Devletin hayatında, duraklama devresinden sonra bu devre gelir. Refah, süs ve lükse rağbet, fevkalade artar. Aksi hayat tarzı beğenilmez terk edilir. Herkes şanını ve ününü artırmak hevesine düşer. Herkes her makama geçmeye başlar. En

yüksek makam ve ünvanlar, belirli vasıflar aranmaksızın dağıtılır. Halkın orta tabakası ise, gittikçe mesken, giyim ve kuşamda, padişaha ortak olmak derecesinde azılır. Zevk ve rahat, keyif ve konfor, vazgeçilmez örf ve adetler haline gelir, tabii görünür. Herkes bu nimetlere hak iddia eder. Konuya eğilen sadece Katip Çelebi'de değildir. Toplum hayatı ile ilgili kuran bir çok sosyal ilimci zihniyet ve onun şekillendirdiği iktisadi ve sosyal mesele üzerinde görüşlerini belirtmişlerdir. Bunlardan birisi de İbni Haldun'dur. Katip Çelebi'nin görüşlerine benzer şu değerlendirme dikkat çekicidir:

"Devlet ricalinin israfa, refah ve bolluğa alışması arttıkça, ihtiyaç ve masraflar derece derece artar ve çoğalır. Bunlar büyük yekün tutmaya başladığı için, istihsal ve imar çalışmanın faydası görülmez."

Bir başka ifade ile yatırım yapmadan üretmeden fakat toplumdan çok fazla lüks tüketimi kalıplarına sahip bir yeni tabaka milli gelirin önemli bir bölümüne sahip olabilir. Bunlar halk ve devlet için değil; Şahsi menfaatlerinin emrinde meşru-gayrimeşru demeden ekonomik güçlerini artırırlar. Bunlar için "dünya firmaları"nın isimlerinin geçtiği mobilya ev dekoru satan "center"lar kuruluş, ithalatta patlama kendini gösterir.

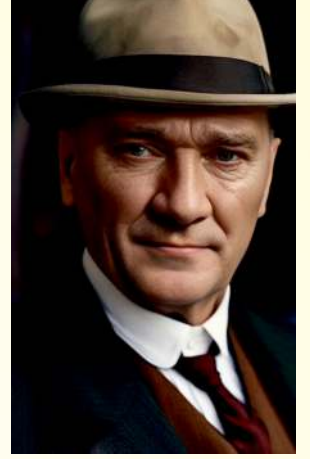
Ahmet Güçlü

Anadolu Birliği Partisi Kütahya İl Başkanı Kütahya

"Uğur Mumcu'nun işaret ettiği tehlikeler ne yazık ki bugün birer birer karşımıza dikildi."

"Uğur Mumcu, dün olduğu gibi bugün de mazlumlara ve mağdurlara adına yürüdüğümüz yolda; yazdıklarıyla, fikirleriyle ve idealleriyle bizimle beraberdir!"

"24 Ocak 1993'ten bu yana ne yazık ki Uğur Mumcu'nun katledilmesi de diğer benzerleri gibi bütün bağlantılarıyla aydınlatılamadı."

Anadolu Birliği Partisi Kütahya İl Başkanı Ahmet GÜÇLÜ, bundan tam 32 yıl önce alçakça bir cinayete kurban giden Gazeteci Uğur Mumcu'yu andı.

Anadolu Birliği Partisi il başkanı Ahmet GÜÇLÜ'nün Uğur Mumcu'nun ölüm yıldönümü ile ilgili açıklaması şöyle:

Halka doğruları ve gerçekleri yansıtmak istediği için katledilen basın dünyamızın büyük ismi değerli gazeteci Uğur Mumcu'yu ölümünün 32. yılında bir kez daha onun sözleriyle ve sevgiyle, dostlukla, hasretle anıyorum. Bütün hayatı; cumhuriyet, laiklik ve demokrasi karşıtlarıyla, yolsuzlukların ortaya çıkarılmasıyla ve hakikat mücadelesinde geçmiş olan Uğur Mumcu, dün olduğu gibi bugün de mazlumlara ve mağdurlara adına yürüdüğümüz yolda; yazdıklarıyla, fikirleriyle ve idealleriyle bizimle beraberdir! Ülkemizde onlarca gazeteci ve yazar siyasi cinayetler sonucu öldürüldü. 1909'da öldürülen Hasan Fehmi Bey, bir yıl sonra Ahmet Samim ve sonraları Sebahattin Ali, Abdi İpekçi, İlhan Erdost, Musa Anter, Turan Dursun, Çetin Emeç, Bahriye Üçok, Metin Göktepe, Hrant Dink ve Uğur Mumcu bunlar arasında ilk akla gelenler. Gazeteciler gerçekleri halka ulaştırdıkça ya katledildiler ya hapsedildiler. Devlet içine yuvalanan çeteleri, devletin kurumlarına sızan tarikatları yıllar önce gündeme getiren Uğur Mumcu'nun işaret ettiği tehlikeler ne yazık ki bugün birer birer karşımıza dikildi. Onun katledilişi, saptamalarında ve düşüncelerinde, gerçeğe ne kadar yaklaştığının en açık kanıtıydı. 24 Ocak 1993'ten bu yana ne yazık ki Uğur Mumcu'nun katledilmesi de diğer benzerleri gibi bütün bağlantılarıyla aydınlatılamadı."

"Dün olduğu gibi bugün de onurlu duruşuyla gerçeklerin peşinde koşan, halkın haber alma hakkı için görevlerini yerine getirmeye çalışan gazeteciler baskı görüyor. Basın özgürlüğü Anayasal güvence altında olmasına rağmen gazeteler, TV'ler, radyolar kapatılıyor ve bunun sonucunda on bine yakın gazetecinin işsiz kaldığı ifade ediliyor. Gazetecilerin nasıl haber yapacakları, haberlerinde neyi öne çıkarıp neyi görmemeleri gerektiği devletin en üst kademelerindeki insanlar tarafından dikte ediliyor. Aksini yapanlar; yani Uğur Mumcu'nun yaptığı gibi gerçekleri halka ulaştırmak için canını ortaya koyarak gazetecilik yapanlar ise ne yazık ki hapisanelere atılıyor. Onlarca gazetecinin hapisanede olduğu Türkiye, basın özgürlüğünde dünyanın en kötü durumdaki ülkeleri arasında sayılıyor. Ancak, gazetelerin tek bir manşetle çıktığı, tek bir kişinin koca bir medya havuzunun fiili patronluğunu yaptığı, iktidarın onay verdiği "tek ses"in dışında bir şey söylemek isteyenlerin hapse atıldığı bu ortamda Uğur Mumcu'nun kalemini yere düşürmeyen, her şeye rağmen işini cesaretle yapan onurlu gazeteciler hala vardır; Mumcu'nun anısı onun kalemini tutan ellerde yaşamaktadır! Uğur Mumcu'yu uğurlayan milyonlar ve gerçekleri halka ulaştırmaya çalışan gazeteciler susturulamayacak, yok edilmeye çalışıldıkça çoğalacaktır. Ülkemizin üzerindeki karanlık ablukaya karşı hayır diyenler gücünü Mumcu gibi yürekli insanlardan almaktadır. Yazdıklarıyla halkını aydınlatan, karanlıkların üzerine yürümekten çekinmeyen Uğur Mumcu'yu saygıyla ve özlemle anıyor; Mumcu'nun yolundan yürüyen, "karanlığa küfredeceğine bir mum yakan" tüm gazetecilerle omuz omuza olduğumuzu belirtiyorum."

İlişkide İletişim: Duyulmak mı, Haklı Olmak mı?

İletişim, bir ilişkinin temel yapı taşlarından biridir. Ancak ilişkilerde iletişim sıklıkla yanlış anlaşılmalara ve çatışmalarla sonuçlanabilir. Sağlıklı iletişim, yalnızca konuşmak değil, aynı zamanda duyulmak ve anlaşılmasıdır.

Partnerinizin sözlerini duymanız yetmez; ne demek istediğini, yatan ihtiyacı fark etmeniz gerekir. hangi duyguyla söylediğini ve altında iletişimde genellikle en büyük tuzaklardan biri, haklı olma çabasıdır. Çiftler, tartışmalarda haklı çıkmak için çaba harcarken, aslında birbirlerini dinlemiyor, sadece kendi görüşlerini savunuyor olabilirler.

Bu da bir tür “monologlar savaşı”na dönüşür. Her iki taraf da konuşur, ama kimse gerçekten duyulmaz.

İletişimdeki bu tür hatalar, zamanla duygusal mesafeyi artırabilir. Çiftlerin çoğu, birbirlerinin duygularını anlamak yerine, her biri kendi bakış açısını kabul ettirmeye çalışır. Bu da “ben haklıyım, sen haksızsın” yaklaşımına yol açar ve çözüm yerine sadece daha fazla çatışmaya neden olur. Oysa sağlıklı bir iletişimde temel amaç, duyulmak ve anlaşılmasıdır.

Karşılıklı empati ve açık iletişim, anlaşmazlıkların aşılmasında kilit rol oynar. Tartışmanın amacı bir kazanan belirlemek değil, iki tarafın da ihtiyaçlarını ve duygularını ifade edebileceği ortak bir zemin bulmaktır. Bunun için iletişimde hem dilimizi hem de tutumumuzu dönüştürmemiz gerekir.

İyi bir iletişimde, partnerler birbirlerinin duygularına saygı gösterir ve anlamaya çalışırlar. “Ben dili” kullanmak, bu sürecin başlıca araçlarından biridir. Örneğin, “Sen hep geç kalıyorsun” yerine, “Ben yalnız kaldığımda kendimi üzgün hissediyorum” demek, suçlamadan duygu ifade etmeyi sağlar. Bu, karşı tarafı savunmaya geçmektense, hissettiğiniz duyguları daha açık ve dürüst bir şekilde paylaşmanıza olanak tanır.

Ayrıca, empatik dinleme de sağlıklı iletişimin önemli bir parçasıdır. Empatik dinleme, sadece sözleri duymak değil, söylenenlerin altındaki duygusal içeriği anlamaktır. Partneriniz konuşurken, sadece ne söylediğini değil, ne hissettiğini de anlamaya çalışmak, daha derin bir bağ kurmanıza yardımcı olur. Aktif dinleme teknikleri kullanarak, örneğin “Seni üzen şeyin yalnız bırakılmak olduğunu anlıyorum” gibi geri bildirimlerde bulunmak, duygusal teması güçlendirir.

Unutmamak gerekir ki, iletişim sadece kriz anlarında değil, gündelik yaşamda da kurulur. Göz teması, dokunma, birlikte geçirilen kaliteli zaman gibi sözcük dışı ifadeler de ilişkisel iletişimin temel parçalarıdır. Duygusal yakınlığı besleyen bu tür temaslar, kriz anlarında çiftin birbirine olan toleransını da artırır.

Sonuç olarak, ilişkilerde iletişim becerilerini geliştirmek, hem bireysel hem de ilişki düzeyinde büyük bir adımdır. Haklı çıkma çabası yerine, birbirimizi anlamaya çalışmak, ilişkilerin daha sağlıklı ve uzun ömürlü olmasını sağlar. İletişim, sadece konuşmaktan ibaret değildir; duygularımızı doğru bir şekilde ifade etmek ve karşımızdakini dinlemek de en az sözcükler kadar önemlidir.

Gözde SARIKÇALI

Diyetisyen

Ankara

Yaz Meyveleriyle Gelen Sağlık: Hangi Meyve Ne İşe Yarar?

Sıcak hava, uzun günler, deniz tatilleri... Yaz mevsimi ruhumuzu canlandırırken bedenimizin ihtiyaçları da değişiyor.

Artan sıcaklıklarla birlikte su ve mineral kaybı, beslenme düzenimizde dikkat etmemiz gereken en önemli konuların başında gelir. Yaz meyveleri ise bu dönemde bize hem ferahlık hem de sağlık sunan doğal destekçilerdir. Meyveler yalnızca lezzetli değil, aynı zamanda vitamin, mineral, lif ve antioksidan açısından oldukça zengin besinlerdir. Üstelik doğru miktarlarda ve bilinçli tüketildiğinde vücudumuzun bağışıklık sistemini güçlendirir, sindirimi düzenler, cilt sağlığından tansiyon dengesine kadar pek çok fayda sağlar.

Peki, yaz aylarında sofralarımızı süsleyen bu renkli meyveler bize neler kazandırır?

Karpuz – Yazın Serinleten Güzelliği

Yüzde 90'ı sudan oluşan karpuz, vücudun su ihtiyacını karşılamada çok etkilidir. İçeriğinde bulunan likopen maddesi, serbest radikalleri etkisiz hale getiren güçlü bir antioksidandır. Araştırmalar, likopenin özellikle prostat kanseri riskini azaltmada ve kalp sağlığını korumada etkili olabileceğini gösteriyor.

Karpuz aynı zamanda potasyumdan zengindir ve kas kramplarını önlemeye, tansiyonu dengelemeye yardımcı olabilir. Ancak her iyi şeyde olduğu gibi, fazla miktarda tüketimi kan şekeri hızla yükseltebilir. Bir porsiyon karpuz yaklaşık 200 gramdır (3 üçgen dilim). Özellikle diyabet hastaları için porsiyon kontrolü çok önemlidir.

Kavun – Göz Sağlığına Doğal Destek

Kavun, A vitamini öncülü olan beta-karoten bakımından zengindir. Bu sayede göz sağlığı, bağışıklık sistemi ve cilt yenilenmesi üzerinde olumlu etkileri vardır. Aynı zamanda C vitamini ve folik asit içerdiği için hücre yenilenmesini destekler.

Kavunun lif oranı da yüksektir. Bu da onu sindirim sistemi dostu bir meyve haline getirir. Özellikle kabızlık şikayeti olan bireyler için ara öğünlerde bir dilim kavun hem tatlı ihtiyacını giderir hem de sindirimi rahatlatır.

Kiraz – Minik Tanelerde Büyük Güç

Kiraz, yaz mevsiminin en güçlü antioksidan kaynaklarından biridir. İçeriğindeki antosiyaninler, özellikle iltihapla savaşan, vücutta biriken toksinleri atan ve yaşlanmayı geciktiren bileşenlerdir.

Ayrıca kiraz, doğal bir melatonin kaynağıdır. Uyku sorunu yaşayan bireyler akşam saatlerinde tüketildiğinde uykuya geçişin kolaylaştığını fark edebilirler. Araştırmalar, kirazın gut hastalığı, eklem ağrıları ve kas iltihaplarına iyi geldiğini göstermektedir. 10-12 adet kiraz, bir porsiyona eşdeğerdir.

Erik – Sindirimin Sessiz Kahramanı

Yeşil veya mor fark etmez, erik yüksek C vitamini içeriği ile bağışıklık sistemini destekler. Özellikle lif oranı yüksek olan mor erik, bağırsak tembelliği yaşayan bireylerde doğal bir rahatlatıcı görevi görür.

Ayrıca içerdiği fenolik bileşenler, hücre yaşlanmasını geciktirir ve kalp damar sağlığını destekler. Kalorisiz düşük olduğu için diyetlerde tatlı ihtiyacını bastırmak amacıyla gönül rahatlığıyla tüketilebilir.

Çilek – Güzelliğin ve Sağlığın Simgesi

Yaz aylarının vazgeçilmez meyvesi olan çilek, C vitamini deposu olarak bağışıklığı güçlendirir ve cilt sağlığını destekler. Aynı zamanda içeriğindeki ellagik asit, kansere karşı koruyucu etkiler sağlayabilir.

Folik asit yönünden de zengin olduğu için hamilelik planlayan kadınlar için destekleyici bir meyvedir. Glisemik indeksi düşük olduğu için kan şekeri aniden yükseltmez. Ancak bazı bireylerde alerjik reaksiyonlara neden olabileceği için dikkatli tüketilmelidir.

Kayısı – Tansiyon ve Sindirim İçin Doğal Bir Seçenek

Taze ve kuru olarak tüketilebilen kayısı, özellikle potasyum içeriği sayesinde tansiyonun dengelenmesinde önemli rol oynar. Lif açısından zengin olması sayesinde bağırsakların çalışmasını destekler ve kabızlığı önlemeye yardımcı olur.

Diyet yapan bireyler için hem tatlı ihtiyacını karşılayan hem de sindirime destek olan bu meyve, 3-4 adet taze kayısıyla bir porsiyon oluşturur. Kuru formunda ise porsiyon miktarı azaltılmalıdır çünkü kurutma sırasında doğal şeker konsantrasyonu artar.

Yaz Meyvelerinden En İyi Şekilde Nasıl Yararlanabiliriz?

- * Porsiyonlara dikkat edin. Günde ortalama 2-3 porsiyon meyve yeterlidir. Fazlası gereksiz kalori ve şeker yükü yaratabilir.
- * Ara öğünlerde tercih edin. Meyveleri tek başına tüketmek yerine yoğurt, ceviz gibi protein ve yağla birlikte yemek, kan şekeri dengesi açısından daha sağlıklıdır.
- * Mevsiminde tüketin. Yaz meyvelerini mevsiminde ve taze tüketmek, vitamin ve mineral içeriğinden maksimum düzeyde yararlanmanızı sağlar.
- * Doğal haliyle tüketin. Meyveleri meyve suyu yerine posasıyla birlikte yemek, liften yararlanmanızı sağlar. Ayrıca ek şeker içeren reçel, marmelat gibi formlarından uzak durun.
- * Renk çeşitliliğine önem verin. Her renk farklı bir antioksidan içerir. Sofranızı kırmızı, sarı, turuncu, mor meyvelerle renklendirin.

Sonuç: Renkli Sofralar, Sağlıklı Yazlar

Yaz meyveleri sadece serinletici değil, aynı zamanda bağışıklığımızı destekleyen, hücrelerimizi koruyan ve sindirim sistemimizi canlandıran güçlü besinlerdir. Bu renkli meyveleri hayatınıza bilinçli şekilde entegre ederek hem sağlığınızı koruyabilir hem de yazın tadını çıkarabilirsiniz.

Unutmayın, sağlıklı beslenme mevsiminde değil alışkanlıkta gizlidir. Kişiye özel beslenme planları ve daha fazlası için bize her zaman ulaşabilirsiniz.

GERÇEK AYDIN KİMDİR!

Sevgili okuyabilenler, dilimin döndüğü kalemimin yettiği ölçüde, naçizanede olsa birkaç kelime ile aydın kişi kime denir ifade etmeye çalışacağım:

Efendim Bir kere aydın olmak ben aydınım de-mekle olmuyor, benim yapacağım bu elimden bu kadar gelir demekle olmuyor, ah keşke herkes benim gibi olsa demekle olmuyor.

Aydınlık kavramı üstün nezaket kuralların- dan, hanımefendilikten, mertliğe dürüstlüğe yüksek cesa- rete kadar diğer bir şekilde elimizde ki küçücük çöpü bile olur olmaz yere atmamaktan, insan sevgisine, vatan sevgisine, gerekirse milleti için vatani için kanını canını gözünü kırpmadan verebilmek fedakârlığına kadar uzanıyor!

Aydın kişi aydınlanmış, tenvir olmuştur!, Hayat! Üniversitesini de bitirmiştir. İlim irfan seviyesi yük- sektir, toplumuyla iç içe olmuştur, sözü dinlenmeye değerdir, sicili temizdir, kendi kendini yenmiştir karizmasını aşiktir, aydın insan kendi yatağında esnerken bile ağzını kapatır!, kendi gölgesini bile çiğnemek istemez!, dağın arkasını görebilir, perde arkası hareketleri sezebilir!, kendini iğnenin deliğinden geçirebilir!, büyük olduğunun farkındadır ama Atatürk'ümüzün de dediği gibi, büyüklük yapmaz, ilk önce onu hiç umursamayanlar, yeri gelipte sen büyüksün dediklerinde güler geçer!., o, öyle kişilerin ne gibi menfaatler peşinde olduğunun farkındadır!, Aydın insan kendi menfaati için politika yapmaz!., Şahsi çıkarlarını insanların çıkarlarından yüksek düşünmez, milli menfaatleri herşeyden yüksek görür, yaşadığı toplumun hakkına tecavüz etmez!, bırakınız yaşadığı toplumu bütün dünyanın çıkarlarını gözetir, aydın kişi dünyanın gözü kulağıdır!

Aydın kişi siyaseti şahsi çıkarlarına kalkan yapmaz, bulunduğu mevkiyi istismar etmez, ağalara beylere peşkeş çekmez, ben bu vatan için varım Türkiye'm için Atatürk'üm için varım, maaş bile istemiyorum der!, Fahri olarak mecliste bulunmak için can atar!, matematik bilgisi yüksektir nelere ne kadar maaş zammı yapılıyor, hesabını vicdan muhasebesinde çok güzel yapar!., Yalan söylersem namerdim der, aydın insan attığı her adımda dikkat ne der, sağına soluna bakar, kendi yaşamının toplumu ile kıyasını vicdanı bir şekilde yapar!, en önemlisi nedir biliyor musunuz sayın

okuyabilenler, aydın insan vicdanlıdır, ALLAH'tan korkar, bu günün yarını da var der, hesabı var, ölümü var der!..

Aydın insan ben tahsil hayatımı tamamladım, bir diploma sahibi oldum deyip te okumakla bağlantısını kesmez, iç huzura asayişe önem verir, başkalarının haklarına, görüşlere dinlere bayraklara saygılıdır!..

Evet sayın okuyabilenler, Türkiye'miz ciddi sorunlar yaşamaktadır, ismi değil kendisi aydın olanlara ihtiyacımız vardır. ALLAH sonumuzu hayırlı kılsın, devlet ve milletimize zeval vermesin!.,

Cumhuriyet ve Atatürk Türkiye'miz sonsuza kadar payidar olsun!.,

**SAYGILARIMIZLA
HER ZAMAN İZİNDEYİZ.**

Atatürk'te Gençlik Kavramı ve Atatürkçü Gençliğin Nitelikleri

Atatürk'ü yücelten önemli bir yönü de toplumumuzda gençliğe verdiği değerdir. Memleketin geleceğini oluştururken gençlik kavramı, Atatürk'te en güzel anlamını bulmuş, en yüce değer yargısına erişmiştir. Büyük Adam, daha Milli Mücadele'nin başından itibaren köhnemiş fikirlere, milleti geriye götürmek isteyenlere karşı, yegâne çarenin gençlikte ve genç fikirlerde olduğunu görmüş, çağdaş zihniyetle yetişecek kuşakları, gelecekte eserini daha da geliştireceğini, onu her türlü tehlikeden koruyarak ebediyen yaşatacağını hissetmişti.

Onun içindir ki Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti'ni kurduktan ve büyük inkılaplarını başardıktan sonra, Milli Mücadeleyi başlatmak üzere Samsun'da Anadolu topraklarına ayak bastığı 19 Mayıs tarihini "Gençlik ve Spor Bayramı" olarak Türk gençliğine mal etmiştir. Gençlik kavramı, biyolojik anlamda kullanıldığı zaman şüphesiz ki belli bir yaş dönemini ifade eder. Bu dönem genellikle gençlikle, gençliğin yetişme devresinin iç içe olduğu çok kıymetli bir safhadır.

Atatürk de gençliğin yetişmekte olduğu bu devreye çok önem vermiş, Türk gençliğinin bu devrede Cumhuriyet'i yaşatacak bir ruhla beraber, mesleklerinde de iyi yetişmelerini ısrarla istemiştir. Ancak şunu da ifade etmeliyiz ki Atatürk'te gençlik kavramı, genel anlamda, bu biyolojik dönem kapsamıyla beraber zaman zaman yaş sınırlarını aşarak, fikri bir anlam kazanmak - ta, bir diğer ifade ile fikrin yeniliği ile ele gitmektedir. Atatürk'ün "Genç fikirli demek, doğruyu gören ve anlayan gerçek fikirli demektir" 1 sözü bu anlamda kullanılmıştır. 42 yaşında Cumhuriyeti ilan eden, 44 yaşında şapka ve kıyafet inkılaplarını gerçekleştiren, 48 yaşında Arap harfleri yerine yeni Türk harflerini koyan Büyük Atatürk, taşıdığı düşünce yeniliği, ruhindaki enerji tazeliği sebebiyle yaşamının her çağında genç idi. O'na göre genç olmanın ölçüsü sadece yaş değil, yaşın yanında koyduğu ilkelere, başardığı inkılaplara inanç ve bağlılık idi. Onun içindi ki kendisi: "Benim anladığım gençlik, bu inkılâbin ferlerini ve ideolojisini benimseyip gelecek kuşaklara götürececek kimselerdir. Benim nazarımda yirmi yaşında bir yobaz ihtiyar, yetmiş yaşında bir idealist ise zinde bir gençtir. 2 diyordu. Bu bakımdan Atatürk'ün "Ey Türk gençliği hitabında bir anlamda yaş sınırlarını aşarak bir fikir gençliği, bir ideal gençliği aramak, bu gençliği görmek, bu gençliği düşünmek lazımdır. Çünkü Atatürk'e göre, ancak ilke ve inkılaplarına bağlı bir gençlik, kurduğu rejimin teminatı olabilir. İlkelerine bağlı çalışkan ve vatansever bir gençlik, Atatürk'ün ideal idi "Gençler! Benim gelecekteki emellerimi gerçekleştirmeyi üstlenen gençler! Bir gün bu memleketi sizin gibi beni anlamış bir gençliğe bırakacağımdan dolayı çok memnun ve mesudum. 3 derken Türk gençliğine olan sarsılmaz güvenini dile getiriyordu. Bu bakımdan gençlerimiz Atatürk'ü gerçek anlamıyla kavramak, onun istediği, ona layık evlatlar olmaya çalışmalıdır. Esasen kendisi: "Beni görmek demek, mutlaka yüzümü görmek değildir. Benim fikirlerim, benim duygularımla anlıyorsanız ve hissediyorsanız, bu kâfidir" 4 demişti. Bu sebeple gençler için Atatürk'ü tanımak, ancak onun fikirlerini, Atatürk'te Gençlik Kavramı ve Atatürkçü Gençliğin Nitelikleri "Gençler! Benim gelecekteki emeller imi gerçekleştirmeyi üstlenen gençler! Bir gün bu memleketi sizin gibi beni anlamış bir gençliğe bırakacağımdan dolayı çok memnun ve mesudum." Mustafa Kemal Atatürk düşüncelerini ve duygularını gerçekten iyi bilmek ve bunları benimsemekle mümkündür.

Atatürk bize, memleket gerçeklerinden kaynaklanan, problemler karşısında dogmalara kapılmaksızın, aklın ve ilmin rehberliğini kabul eden gerçekçi bir ideoloji bıraktı. Atatürkçülük adını verdiğimiz bu ideolojiye sanılmı, Türk gençliği olarak onu söz halinden eser haline getirmeliyiz. Çünkü, O'nun gençlere bıraktığı Atatürkçülük, her türlü dogmatik unsurdan sıyrılmış, akılcı bir dünya görüşüdür. Genç kuşaklara aklın ve mantığın yollarını açan bu gerçekçi görüş, bugünün olduğu kadar yarının da gereklerine cevap veren, kendisini daima yenileyen çağdaş bir görüşü simgeler. Atatürkçü görüşte Atatürk ilke ve inkılapları Türki- ye'yi çağdaş uygarlık seviyesine en kısa zamanda ulaştırabilmek için aklın ve mantığın çizdiği yollardır. Bu bakımdan Türk gençliğine hedef olarak gösterilen Atatürkçülük, daima ileriye, daima doğruya, daima faydalıya yönelmek, çağdaş uygarlık düzeyine erişme yarışında daimi bir atılımın, daimi bir gelişmenin içinde olmaktır. Ama, bu atılım, bu gelişme kaynağından uzaklaşmayacak, bu gelişmeye yön veren Atatürkçü fikir kaybolmayacak, Atatürkçü görüş saptırılmayacaktır. Gençler unutmalıdır ki Cumhuriyet Türkiye'si Atatürk'ün görüşleri üzerine kurulmuştur. Mesut ve kuvvetli bir Türkiye ideali, Türk gençliğinin Atatürkçü düşünce ile yoğrulmasına ve bu düşüncenin kuşaktan kuşağa inançla devredilmesine bağlı bulunmaktadır.

Esasen kendisi: ki Mustafa Kemal vardır. Biri ben fani Mustafa Kemal, diğeri milletin içinde yaşadığı Mustafa Kemal'ler idealidir" 5 demişti. Bu idealin gerçekleşme- sinde bugün gençlere düşen görev ve sorumluluk, Atatürkçü düşünceye sarsılmaz bir inançla bağlanmak, Atatürk'ün ilke ve inkılaplarına bütünüyle sahip çıkmak ve onları ebediyen yaşatmaktır. Türk gençliği için Atatürkçülük, gerçek Atatürk sevgisi, bu olmalıdır.

Atatürk'e göre gençlik, milf şuura sahip ve modern kültürü olarak yetişmelidir. Gençlerin sağlam ve olumlu bir karakter taşıması bilhassa önemlidir. Atatürk'e göre gençler, almakta oldukları eğitim ve kültür ile insanlık meziyetinin, vatan sevgisinin, fikir hürriyetinin en kıymetli sembolü olacaktırlar. Gençler çağdaş eğitim ve öğretim içinde yetişecekler, müspet ilmin ışıklarıyla donanacaklardır. Atatürkçülükte vatanın bütün ümit ve istikbalini genç kuşakların anlayış ve enerjisiyle bağlanmıştır. Zira Cumhuriyeti yükseltecek ve devam ettirecek olan, gençlerdir. Bu sebepten ki Türk istiklalini ve Türkiye Cumhuriyeti'ni sonsuza dek koruma görevi onlara emanet edilmiştir. Atatürk'ün kastettiği ve özlediği gençlik, aynı idealler peşinde koşan, bölünmüş ve parçalanmış bir gençlik değildir. Aksine, bütünüyle Türk milletinin müşterek eğilimlerini temsil eden, Atatürkçülük dışında hiçbir yabancı akımın, hiçbir yabancı ideolojinin esin olmayan bir gençliktir. O gençlik ki memleketin geleceğini çizecek, yanındaki Türk toplumunun temellerini daha da sağlamlaştıracaktır. Bunun içindir ki Türk gençliği bir fikir gençliği, bir inanç gençliği, bir ideal gençliği oluşturmalıdır.

Atatürk, gençliğin bu niteliklerle, bu duygularla yetişmesinde, bu kutsal ödevi yerine getirme şerefini özellikle Cumhuriyet öğretmenlerine bırakmıştı. Şu sözleri bu bakımdan büyük değer taşımaktadır: "Memleketi ilim, kültür, iktisat ve bayındırlık sahasında da yükseltmek, milletimizin her hususta pek verimli olan kabiliyetlerini geliştirmek, gelecek nesillere sağlam, değişmez ve olumlu bir karakter vermek lazımdır. Bu kutsal amaçları elde etmek için savaşan aydın kuvvetlerin arasında öğretmenler en mühim ve nazik yeri almaktadırlar."

Büyük Adam, yine 1937 yılında, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni açarken çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmamız için gerekli yolları göstermiş, memleket davalarının ideolojisini anlayacak, anlatacak, nesilden nesile yaşatacak fert ve kurumların yaratılması üze- rinde durmuş ve sözlerini şu cümle ile tamamlamıştı: "İşaret ettiğim prensipleri, Türk gençliğinin kafasında ve Türk milletinin şuurunda daima canlı bir halde tutmak, Üniversitelerimize ve yüksek okullarımıza düşen başlıca vazifedir."

Atatürk'ün bu sözlerini asla unutmamalıyız. Onun ideallerini kendi mevcudiyetimiz için hararetle müdafaa etmeli ve yerine getirmeye çalışmalıyız. Gençlerimiz ve her gelecek kuşak bilmelidir ki bu kutsal vatan, bu vatanda kurduğumuz Cumhuriyet yönetimi çok büyük fedakârlıklarla kazanılmıştır. Bu büyük başannın arkasında -bize bugünü rahat teneffüs imkânı veren- binlerce şehidin, binlerce gazinin harcı olduğu unutulmamalıdır. Sınırları Atatürk ve Atatürkçüler tarafından çizilen bu topraklarda, onları ideale ters düşen hiçbir akım yeşermek imkânı bulmamalıdır, bulamamalıdır. Gerçek şudur ki, bu topraklarda yeşerecek filizi Atatürk ekmiş, gelişmesini ve korunmasını bize bırakmıştır. Bu bakımdan, gençliği yetiştirmekle görevli Türk öğretmeninden defalarca istediği ve Prof. Şemsettin Günaltay'a bir çalışma esnasında söylediği. "Hocası. profesörsün! İsterim ki daima idealimi gençlere telkin edesiniz ve daima korumak hususunda çalışsınız!" 8 sözleri Cumhuriyet çocuğu her Türk öğretmenine -gençliğin yetiştirilmesi hususunda- Atatürk'ün bir vasiyeti kabul edilmelidir.

O GELECEĞİ PLANLAMIŞTI

Atatürk, okul yıllarından itibaren ülke sorunlarına ilgi duymuştur. O, keskin zekâsıyla ülke ve dünyadaki değişmelerin toplumlarının geleceğini nasıl etkileyeceğini, toplumların nelere gebe olacağını sezmiştir.

Bu sezîş, onun geleceğe yönelik planlarını oluşturmasını sağlamıştır. Onun sezgilerine dayanan planlar o günün koşullarında, birçok kişi tarafından gerçekleşmesi mümkün olmayan hayaller olarak değerlendirilse de o, ufkun ötesine uzanan yolculuğun- dan asla geri adım atmamıştır. Bu yolculuk sonucu, çağdaş Türkiye, ülkü olmaktan çıkıp gerçeğe dönüşmüştür.

Atatürk'ün başarılan ve gerçekleşen geleceğe yönelik öngörülerinin hiçbirisi tesadüflerin sonucu olmamıştır. Onun yaptığı her şeyi önceden plânladığını göstermesi bakımından aşağıdaki anekdot ilginç bir örnektir:

Mustafa Kemal'in Harp Akademisinde öğrenimini tamamladığı günler... Dostlar halkası yavaş yavaş genişlerken Lütfi Müfit (Özdeş), Cafer Tayyar (Kanatlı), Ali Fuat (Cebesoy), babası Fazıl Paşa, Zeyrekli Kazım (Karabekir bu özel kadroya alınırlar. İlk kez gizli, el yazması bir gazete çıkarır genç Akademill. Gizli konferanslar da devam eder. Padişahı eleştirip üst düzey yöneticiler takımını didik didik utalarlar

Yukanda adını saydığım gençler, daha da adını duymadıklarımız, olayların içine böyle böyle girerler Kimi kıyısından, kimi köşesinden.. Kadro giderek büyür Ama Zübeyde Hanım korkular içindedir. Oğlunun nelerle uğraştığını kavrayamaz, bağlayamaz, "Mustafa'm, sen neler yapıyorsun?" sorusu yanıtsız kalır hep... Ya da "Sen merak etme, iyi şeyler yapıyoruz." gibi yanıtlarla geçiştirilir. "Mustafa'm, yoksa sen yedi evliya gücündeki padişahımıza mı karşısın?" gibi sorulara ise "Çakır oğlu", sadece gülerek yanaklarından öperek, sanılarak yanıt veriyor annesine....

Şimdi bu gençlerin hermen hepsi aynı okullarda okudular. Aynı koşullarda ya da yakın büyüdüler.

Yıllardır aynı konuları konuşuyor, paylaşıyor, tartışıyorlar. Ama yine de Zübeyde Hanım'ın sorularıyla aynı anlama gelen sorular var onların da içinde, bazen dayanamayıp açıkladıkları!..

Neler söylüyor bu genç adam arkadaşlarına? "Padişahlık yıkılmalıdır, yıkılacaktır", diyor. "Ordu yeniden kurulmalıdır", diyor.

- "Balkan ordularının birleşmesi bizim için tehlikelidir", diyor.

- "Yeni bir yönetim biçimi, yeni bir ordu, yeni bir toplum", diyor.

Bunlar onun emelleri Ama onun emellerine, ark adaşlarının hayaller bile ulaşmamıştır anlaşılan Bu Fatih'in yakınlarına söylediği bir gerçektir vaktiyle. Biri doruklara yükselirken öbürleri yamaçlarda çabalıyordu.

Bir akşam Selanik'te, Beyaz Kule Gazinosu'nda, bu emeller doğrultusunda heyecanlı tasarımlar açıklanırken coşkusunu saklayamayan genç Mustafa, bir arkadaşına, "Seni Harbiye Nazın yapacağım, seni de Hariciye Nazın..." diye bildirdi. Böyle mevki ve makam dağıtmaya başlayınca bunun hoş bir şaka olduğunu sanan biri, bu şakaya yanıt vererek "Peki bizi bu makamlara getirebilmek için sen ne olacaksın? Yoksa padişah mı?" diye sorunca o, ciddiyetle ve kahkahalarla "Yoo, hayır! Ondan da önemli" yanıtını verdi Bu olmayacak duaya, şakayla karşılık amin diyenler, ürküp susanlar oldu Ama o akşam ciddiye almadıkları bir gerçek! Çok da haksız sayılmazlar. Ama benim anlayamadığım, günün birinde, o neşeli akşam sofralarında, arkadaşlarına verdiği bu cüretli sözlerin hemen hepsi bir bir gerçekleşmeye başlayınca aynı arkadaşlar acaba neden bozuluyorlar, şaşınıyorlar, öfkeleniyorlar ve korkuyorlardı?

O, bu yakın dostlarına hiç yalan söylememiş ki... Her şey ortada işte!

İLK CUMHURBAŞKANLIĞI KONUŞMASI

Saygıdeğer arkadaşlar, dünya çapında önemli ve olağanüstü olaylar karşısında, saygıdeğer milletimizin gerçek uyanıklığına ve şuurluluğuna değerli bir belge olan Teşkilat-1 Esasiye Kanunu'nun bazı maddelerini açıklığa kavuşturmak

için kurulmuş olan özel komisyon tarafından yüksek heyeti- nize teklif edilen kanun tasarısının kabulü dolayısıyla, Türkiye Devleti'nin zaten bütün dünyaca bilinen, bilinmesi gereken mahiyeti, milletlerarası adıyla adlandırıldı.

Bunun tabii bir gereği olmak üzere bugüne kadar doğrudan doğruya Meclis Başkan- hğ'nda bulundurduğunuz arkadaşınıza, yapurduğumuz bu görevi, Cumhurbaşkanı unvanıyla yine aynı arkadaşınız, bu aciz ar- kadaşınıza tevcih ediyorsunuz. Bu muna- sebetle, şimdiye kadar hakkımda göster- diginiz sevgi, samimiyet ve güveni bir defa daha göstermekle, yüksek değerbilirliğini- zi ispat etmiş oluyorsunuz. Bundan dolayı yüce heyetinize gönlümün bütün samimiyeti ile teşekkürlerimi arz ederim." "Efendiler, asırlardan beri Doğuda haksızlığa ve zulme uğramış olan milletimiz, Türk milleti, gerçekte soydan sahip bulunduğu yüksek kabiliyetlerden yoksun zannediliyordu." "Son yıllarda milletimizin fiili olarak gösterdiği kabiliyet, istidat ve kavrayış kendi hakkında kötü düşünenlerin ne kadar gafil ve ne kadar gerçeği görmekten uzak, görünüşe aldanmış insanlar olduğunu pek güzel ispat etti. Milletimiz kendisinde var olan vasıfları ve değeri, hükümetin yeni adıyla, medeniyet dünyasına çok daha kolaylıkla gösterebilecektir, Türkiye Cumhuriyeti, dünya devletleri arasında tuttuğu yere layık olduğunu eserleriyle ispat edecektir."

"Arkadaşlar, bu yüksek rejimi yaratan Türk milletinin son dört yıl içinde kazandığı zafer, bundan sonra da birkaç misli olmak üzere kendini gösterecektir. Bendeniz, kazandığım bu güven ve itimada layık olmak için, pek önemli gördüğüm bir noktadaki ihtiyacı arz etmek mecburiyetindeyim. O ihtiyaç, yüce heyetinizin şahsıma karşı gösterdiği sevgi, güven ve desteğin devamıdır. Ancak bu sayede ve Tanrının yardımıyla, bana verdiğiniz ve vereceğiniz görevleri en iyi şekilde yapabileceğimi ümit ediyorum."

«Daima sayın arkadaşlarımın ellerine çok samimi ve sıkı bir şekilde yapışarak, kendimi onların şahıslarından bir an bile uzak görmeyerek çalışacağım. Daima milletin sevgi ve güvenine dayanarak hep birlikte ileri gideceğiz. Türkiye Cumhuriyeti me- sut, muvaffak ve muzaffer olacaktır."

Derya KAZMACI

Güzellik Uzmanı

İzmir

**"Bütün ümidim gençliktedir."
Mustafa Kemal ATATÜRK**

ATATÜRK'Ü YAŞAMAK

Ben nerede bir başarıya tanık olsam, nere- de bir sanat ve sanatçı görsem, nerede bir zafere şahit olsam, nerede "Yurtta Sulh Cihanda Sulh" sözünü

okusam, nerede ay yıldızlı dalgalanan bayrağımızı selamlasam, nerede bir çocuk sesi duysam, nere- de bir öğretmen ışığıyla aydınlansam, nerede bir güler yüz ile içim ferahlasa " işte Atatürk'ün izleri" derim.

Atatürk hem kendi ülkesinde hem de dünya ülkelerinde tarihe, bilime, sanata yön vermiş bir liderdir.

Bir lider düşünün ki; "Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanıyla sulanmadıkça terk olunamaz" diyebilecek kadar bir vatansever, "Türk halkı asırlardan beri hür ve müstakil yaşamış ve istiklali bir lazımı hayatiye telakki etmiş bir kavmin kahraman evlatlarıdır. Bu millet istiklalsiz yaşamamıştır. Yaşayamaz ve yaşamayacaktır." diyebilecek kadar bir idealist, "Yolunda yürüyen bir yolcunun yalnız ufku görmesi kafi değildir. Muhakkak ufkun ötesini de görmesi şarttır." diyebilecek kadar ileri görüşlü, "Efendiler, yaptığımız ve yapmakta olduğumuz inkılâpların amacı, Türkiye Cumhuriyeti halkını tamamen zamana uygun ve bütün anlam ve biçimleri ile medeni bir sosyal toplum durumuna ulaştırmaktır. İnkılâplarımızın temel ilkesi budur." diyebilecek kadar inkılapçı, "Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, muvaffakiyet için en hakiki mürşit ilimdir, fendir." diyebilecek kadar mantıklı, "Bizim; akıl, mantık, zeka ile hareket etmek en büyük özelliğimizdir." diyebilecek kadar hakikatçı, "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir." diyebilecek kadar sanatsever, "Türk'ün onuru, kendine güveni ve yetenekleri çok yüksek ve büyüktür. Böyle bir ulus, tutsak yaşamaktansa yok olsun daha iyidir.

Öyleyse ya istiklal ya ölüm!" diyebilecek kadar yönetici, "Dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir milletinde Anadolu köylü kadınının üstünde kadın çalışmasını zikretmeye im- kan yoktur ve dünyada hiçbir milletin kadını ben Anadolu kadınından daha fazla çalıştım, milletimi kurtuluşa ve zafere götürmekte Anadolu kadını kadar himmet gösterdim diyemez." diyebilecek kadar insan ve millet sevgisi olan bir liderdir. Atatürk'ün tüm bu özellikleri bizlere, Türk gençliğine bıraktığı armağandır. Bize düşen emanetlerine sahip çıkarak onları yaşatmaktır. Socrates'in dediği gibi "Tüm insanların ruhları ölümsüzdür, ancak erdemli olanları hem ölümsüz hem de ilahidir." Bana insanların ölümsüz olduğunu kitaplar öğretmedi. Bunu 78 yıl önce gözlerini 10 Kasım 1938 de ölümsüzlüğe kapatan, ömrü boyunca en çok çocuk ve gençlere değer veren, tüm umudu gençlerde bulabileceğini düşünen, bizlere ilkelerini, bayram armağan eden Ulu önder Mustafa Kemal Atatürk'ten öğrendim. O ölümsüzdür ve tüm gençlerde yeniden can bulur.

SOFYA'DA KIYAFET BALOSUNDA YENİÇERİ KIYAFETİYLE

Mustafa Kemal Sofya'dayken 1 Mart 1914'te Yarbaylığa yükselmişti. Yaz başlangıcında (mali durumu düzeldiğinden) istediği gibi bir ev bulmuş ve oturmuştu. 1914'ün Mayıs ayı başında, Bulgarların 11 Mayıs 1914'deki

ulusal gününde verilen bir baloya davet edilmişti. Mustafa Kemal bu baloda manevi bir üstünlük sağlamak istiyordu. Geniş ve bol ışıklı salonda devam eden muhteşem gecede, gösterişli bir yeniçeri kıyafetiyle içeri girdi...

Mustafa Kemal'e çevrilen bütün gözler O'na hayranlıkla bakıyordu. Orada bulunan Bulgar Kralı Ferdinand, Mustafa Kemal'i yanına davet ederek iltifatlarda bulunmuş, kıyafetin- den ve başarısından dolayı da tebrik etmişti. Bir gümüş tabakayı da lütfen kabul etmesi dileğiyle hediye etmişti...

Geceye katılanlardan;" İşte gecenin en güzel kostümü" diyenler olmuştu.

Mustafa Kemal o gece baloda giydiği yeniçeri kıyafetini, İstanbul Merkez Kumandan Muavini Kazım Bey'e mektup yazarak, müzeden alınıp yollanmasını istemişti. Sofya'dan trenle İstanbul'a giden bir arkadaşı dönüşünde kıyafeti aksesuarlarıyla birlikte kendisine getirmişti.

Sabaha kadar devam eden balonun bitiminde, İspanya Maslahat güzarı, Mustafa Kemal'i evine davet etmiş ve evinin şark köşesinde O'nun yeniçeri kıyafetiyle bu fotoğrafını çekmişti.

İsmail Hakkı Kavalalı, Atatürk'ün Selanik Askeri Rüştıyesi'nden arkadaşıdır. Atatürk'ün Sofya'da Askeri Ataşe olarak bulunduğu sırada börk serpuşlu (yeniçerilerin kullandığı başlık) yeniçeri kıyafeti ile çektiği fotoğrafın hikayesini şöyle anlatır:

"Harp Okulu'ndan sonra onu Sofya'da yar- bay rütbesi ile ataşemiliter olarak gördüm. Ben o zamanlar Bulgar Sorbanyası'nda (Meclisinde) milletvekili idim. Dört arkadaşım la Bulgaristan'daki Türkleri temsilediyorduk. Kendisiyle hemen her zaman konuşur dertleşirdik.

Bir gün yine Mustafa Kemal'le birlikteydik. Bulgarların düzenlendiği bir kostümlü balo'ya yabancı devlet temsilcilerini de milli giysiyle davet eder bir mektup geldi. Hiç unutmam, birden bire gözleri parladı, bana döndü ve:

"İsmail sen Bulgar treni'nde parasız gezebiliyorsun. İstanbul'a git. Bana bir yeniçeri ağası kostümü getir" dedi.

Bir de Enver Paşa'ya hitap eder bir mektup yazdı. İstanbul'a geldim, dediği kostümü aldım ve döndüm. Baloya beraber gittik. O, bu giysiyle bütün bakışları kendine çekiyordu. İri vücuduna ayrı bir heybet veren bu giysi ve yüzündeki maske, O'nun gözlerindeki sonsuz parıltılarla efsaneleşen bir kudret de katmıştı. Bütün konuklar, bunun kim olduğunu birbirine soruyorlardı.

Bir süre sonra, büyük ödüllü bir dans yarış- masına girdi. Bulgar Başbakanı'nın kızına kavelyelik ediyordu. Zaten bu kız daha önce O'nun flörtü idi. Mustafa Kemal çok güzel dans ederdi. Nitekim, bütün valsleri olağanüstü bir başarı ile bitirerek yarışma birinciliğini kazandı. Bu ara Bulgar Meclisi Başkanı bana, bu gencin kim olduğunu sormuştu. Önce tanımadığımı söyledim, sonra ataşemiliter Mustafa Kemal olduğunu öğrenince hayranlığını şöyle belirtmişti:

"Müthiş, müthiş bir adam!"

Yarbay Mustafa Kemal İstanbul Topkapı Sarayı'ndan özel izinle getirttiği bu yeniçeri kostümünü, 11 Mayıs 1914 gecesı Sofya'da katıldığı kıyafet balosunda giydi ve birinci seçildi.

Omid Ezzati

Doktor İstanbul Medipol Üniversitesi

2025 yılı İran ve Türkiye'nin kültür yılı

İran ve Türkiye arasındaki kültürel benzerlikler

İran'la sınır komşusu olan ülkelerden biri de Türkiye'dir. Bu ülkenin tarihi ve geçmişi çok zengindir ve her ne kadar bir Avrupa ülkesi sayılsa da, bu ülkede uygulanan gelenek ve kültür henüz tam olarak Batı'nın havasını ve rengini almamıştır ve bu ülkede yaşayan insanlar arasında bazı İslami gelenekler hâlâ görülebilmektedir. Türkiye'nin İran, Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Irak, Suriye, Bulgaristan ve Yunanistan ile sınırı bulunmaktadır. Bu ülkede yaşayan insanların kültürlerine daha yakından bakarsanız İran ile Türkiye arasında benzerlikler görebilirsiniz. Bazen bu kültürü tanımak ilginç ve büyüleyici olabilir.

İran ve Türkiye halkları arasında hediyeleşme, aile gezileri, evlenme adetleri gibi pek çok ortak nokta sayılabilir. Bu benzerlikleri aşağıda daha detaylı olarak ele alacağız.

Türk halkı birbirlerine hediye veriyor Türk ve İran halklarının kültürleri arasında ortak noktalardan biri de hediyeleşmedir. İranlılar gibi Türkler de hediye alırken büyük sevinç ve mutluluk duyuyorlar ve hediye seçerken geleneksel kıyafetler, süs eşyaları, el sanatları ve bazı lüks eşyalar gibi ürünleri seçmeye çalışıyorlar.

Bir diğer ortak nokta ise hediyelik eşya alma geleneğidir. Türk insanı gittiği her yerden hediyelik eşya satın alıp sevdiğilerine, dostlarına hediye etmeyi sever. Bu, Türklerin ülkelerinde sahip oldukları en güzel geleneklerden biridir ve onlar bunu mümkün olduğunca uygulamaya çalışırlar, sevdiğilerine olan sevgi ve şefkatlerini gösterirler.

İranlılar ile Türkler arasında ortak bir özellik olarak bahsedebileceğimiz bir diğer konu ise aile ziyaretleri ve işe gidip gelmelerdir. Türkler genelde ara sıra bu hayırlı işi yapmaya çalışırlar ve yakınlarını, akrabalarını ziyaret ederler. Türkler bu âdet ve geleneklerine büyük önem vermekte ve mümkün olduğu kadar bu geleneğin unutulmamasını sağlamaya çalışmaktadırlar. Ziyaretlerin geçmişi oranla çok daha az olduğu doğru, ancak İranlılar arasında bu gelenek hâlâ sürüyor ve genellikle aylık veya haftalık aile toplantıları düzenleyerek birbirlerinin hal ve hatırlarını sormaya ve görüşmeye çalışıyorlar. Türklerin özellikle dikkat ettiği ilginç bir nokta ise, partide veya toplantıda bulunmayan birine selam vermektir. Herhangi bir nedenle bu arkadaş ve tanıdık grubunda bir kişi yoksa ev sahibi son derece sinirlenir ve onu selamlamaya çalışır. Türk ev sahipleri de tıpkı İranlılar gibi misafirlerine büyük değer verir, saygı gösterir ve misafirin evinde kaldığı süre boyunca kendini iyi hissetmesini sağlamak için tüm çaba ve kaynaklarını kullanırlar.

Türkler gece eğlencelerine de büyük ilgi duyuyorlar ve vakitleri varsa partilerde gece yarısına kadar sohbetlerini sürdürüyorlar. Aynı gelenek İran'da da var ve İranlılar bunu çok memnuniyetle karşılıyor.

Evlilikle ilgili Türk adetleri

Türkiye ve İran'da evlilik geleneği geçmişe göre çok değişmiş, geleneksel tatlarından bir kısmı kaybolmuştur. Günümüzde bir kız ve bir erkek çocuk önce birbirlerini tanıyorlar, eğer aralarında ortak bir anlayış ve vizyon varsa bunu ailelerine bildiriyorlar ve geri kalan adımlar atılıyor.

Ataeril Türk ailelerinde görülen durumlardan biri de kızların evlendikten sonra soyadının değiştirilmesidir. Ülkemizde bu zorunlu olmayıp, tarafların bu konudaki görüşüne bağlıdır.

2025: İran-Türkiye Kültür Yılı ve Sonuçları

İran-Türkiye ilişkileri her zaman jeopolitik faktörler, kimlik farklılıkları (dini, dilsel, kültürel) ve siyasi elitlerin kararları olmak üzere üç temel değişkenin etkisi altında kalmış ve her zaman işbirliği ile rekabetin ince kıyısında seyretilmiştir. İki ülke arasında tarihsel rekabetler ve bölgesel düzeyde çok sayıda çıkar çatışması bulunmasına rağmen, aynı zamanda işbirliği yolları da açılmıştır. Bu arada kültürel diplomasi, gerginlikleri azaltmak ve karşılıklı anlayışı artırmak için etkili bir araç olabilir. 2025 yılında "İran-Türkiye Kültür Yılı" için ortak kültürel programlar düzenlenmesi, doğru yönetildiği takdirde İran ile Türkiye arasında sürdürülebilir iş birliğinin yaygınlaşmasının önünü açabilecek bir fırsattır. Bu etkileşimler, iki ülke arasındaki ilişkilerin güçlenmesine katkı sağlayacağı gibi, bölgedeki diğer ülkelere de jeopolitik rekabet ortamında kültürel iş birliğinin nasıl sürdürülebileceği ve güçlendirilebileceği konusunda örnek teşkil edecektir.

Kültürel programlar iki ülke arasında olumlu etkileşimleri ortaya koyarken, İran-Türkiye ilişkileri tüm bu rekabetlere rağmen istikrarlı bir şekilde devam ediyor. İki ülkeyi işbirliğine yönelten etkenler arasında sınır anlaşmazlıklarının olmaması, kültürel bağlar ve ortak ekonomik çıkarlar yer alıyor.

Kültür Yılı Planlaması, İran ve Türkiye'nin ikili ilişkilerin 2025 güçlendirilmesinde kültürel diplomasi'nin önemini kavradıklarını göstermektedir. İran, bir yandan da Türk kültür festivallerine katılarak Türk kamuoyundaki imajını iyileştirmeye çalışıyor. Öte yandan Türkiye, bu işbirlikleri aracılığıyla İran'la kültürel ve tarihi bağlarını da güçlendirmeye çalışıyor. Bu işbirlikleri kültür alanının ötesine geçip ticaret, eğitim, turizm gibi ikili ilişkilerin diğer alanlarını da etkileyebilir. Ayrıca kültürel etkileşimlerin güçlendirilmesi, iki ülke arasındaki tarihi kuşakların azalmasına ve karşılıklı güvenin artmasına da yol açacaktır.

İran-Türkiye ilişkileri, rekabetin ve işbirliğinin bir arada yaşandığı karmaşık bir bölgesel diplomasiye örnektir. Bu iki ülke, din, dil ve kimlik farklılıklarına rağmen dört asırdır istikrarlı sınırlara sahip olmuştur. Nitekim İran-Türkiye ilişkilerinde "komşuluk kültürü" kavramı, bölgesel rekabetin en yoğun olduğu dönemlerde bile belli bir düzeyde işbirliğinin sürdürülmesini sağlamıştır. Zira ekonomik, güvenlik ve kültürel alanlardaki ortak çıkarları, onların belirli bir düzeyde etkileşim içinde olmalarını gerektiriyor. Bu çerçevede kültürel etkileşimler bu dengeyi korumada bir köprü görevi görebilir.

İran-Türkiye Kültür Yılı" planlaması, iki ülkenin kültürel ve sanatsal iş birliğini güçlendirme konusundaki kararlılığını ortaya koyuyor. Bu girişimin farklı alanlarda birden fazla etkisi olabilir:

İran'ın Türk toplumundaki imajının iyileştirilmesi: İran-Türkiye ilişkilerindeki temel zorluklardan biri, iki ülke kamuoyunda birbirlerine yönelik farklı algılardır. Türk medyası, özellikle son yıllarda, büyük ölçüde siyasi meseleler ve bölgesel rekabetlerin etkisiyle, İran hakkında oldukça olumsuz bir imaj çiziyor. Türkiye'de kültürel etkinlikler, sanat sergileri, İran film ve edebiyat haftaları düzenlenmesi, Türk halkının İran kültür ve medeniyetini daha iyi anlamasına yardımcı olabilir.

Bilimsel ve eğitimsel iş birliğinin güçlendirilmesi: Kültürel faaliyetlerin yanı sıra İran ve Türkiye üniversiteleri arasındaki bilimsel alışverişlerin genişletilmesi de bu etkinliğin olumlu sonuçlarından biri olabilir. Ortak konferanslar düzenlenmesi, bilimsel işbirliği anlaşmaları imzalanması, öğrenci ve öğretim görevlisi değişim programlarının geliştirilmesi iki ülke arasındaki bilimsel bağların derinleştirilmesine katkı sağlayabilir.

Artan turizm etkileşimleri: İran ve Türkiye bölgesinde önemli turizm destinasyonları olarak değerlendiriliyor. İran, tarihi, kültürel ve dini güzellikleri nedeniyle de Türk turistler için cazip bir ülke olabilir. "Kültür Yılı", İran'lı Türk turistlere daha iyi tanıtmak ve iki ülke arasındaki turizm sektörünü geliştirmek için iyi bir fırsat olacak.

Sanatsal ve medya iş birliğinin geliştirilmesi: Ortak film festivalleri, ortak sinema yapımları ve medya iş birlikleri düzenlemek, iki ülkenin sanatçılarını ve kültür aktivistlerini birbirine yakınlaştırabilir. İran, sinema ve televizyon yapımlarıyla bölgede önemli bir konuma sahipken, Türkiye de son yıllarda ürettiği popüler dizilerle Ortadoğu'da geniş bir kültürel etkiye sahip oldu. Bu alanda yapılacak işbirliği iki ülke halkları arasındaki etkileşimin artmasına yardımcı olabilir.

İslam dünyasında etkili iki ülke olan İran ve Türkiye, çeşitli alanlarda geniş işbirliği imkanlarına sahiptir. Zira İran ile Türkiye arasındaki komşuluk ilişkileri on yıllardır süregelen süreçte yalnızca jeopolitik, jeoekonomik, kimlik temelli yaklaşımlarla veya elit tercihleriyle açıklanamayacak bir karmaşıklığa ulaşmıştır. Bu ilişkilerde birbirine zıt ama aynı anda gerçekleşen iki eğilim görülmektedir: Bir "rekabet" eğilimi, diğeri ise "iş birliği" eğilimidir. Ancak bu üç stratejinin uygulanması, jeopolitik rekabetlere rağmen iki ülke arasındaki ilişkilerin kademeli ve sürdürülebilir bir şekilde gelişmesine olanak tanıyor. Bu stratejiler, iki ülkenin rekabet ederken temel alanlarda işbirliğini sürdürmesine ve siyasi farklılıkların yol açtığı zararı azaltmasına olanak sağlıyor. Sonuç olarak İran-Türkiye etkileşimleri, diğer bölgesel ilişkilerde de kullanılabilecek bir "rekabetçi bir arada yaşama" modeli sunmaktadır.

Kültürel ağ oluşturma, kültürel söylemi güçlendirme, farklı anlatılarla yüzleşme ve kültürlerarası söylemi geliştirme, iki ülke arasındaki ilişkilerin derinleşmesine yardımcı olabilir. Ayrıca, İslam dünyasında kültürel sinerjinin artırılması, kültürel yönetimin güçlendirilmesi ve yakınlaşma stratejilerinin hayata geçirilmesi İran-Türkiye arasındaki etkileşimlerin artırılmasında etkili stratejilerdir. Kültür ekonomisi ve ekonomi kültürünün birbirini tamamlayan iki yaklaşım olarak geliştirilmesi, kültürel iş birliğini genişletirken ekonomik büyümeye de katkı sağlayabilir. Sonuç olarak, sürdürülebilir kültürel politikalar, dokümantasyon ve kapasite geliştirme yoluyla uzun vadeli iş birliğinin yolu açılabilir ve İslam dünyasında daha fazla entegrasyon sağlanabilir. İran-Türkiye Kültür Yılı, iki ülke arasındaki kültürel ilişkilerde bir dönüm noktası olabilir ve sanat, medya, bilim ve turizm alanlarındaki iş birliğinin güçlendirilmesinin önünü açabilir.

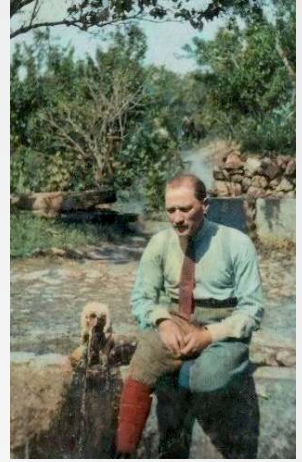
Ancak bu girişimin başarısı, iki ülkenin kültür ve devlet kurumları arasında doğru bir yönetim, dikkatli bir planlama ve ciddi bir işbirliğini gerektiriyor. Ayrıca kültürel diplomasi'nin sadece elit kesimle sınırlı kalmayıp tabana ve toplumsal kesimlere de yayılması gerekiyor. Sonuç olarak, bölgesel rekabetler ve jeopolitik farklılıklar İran-Türkiye ilişkilerinde önemli rol oynamaya devam edecek olsa da, kültürel diplomasi gerginlikleri azaltmak ve iki ülke arasında karşılıklı anlayışı geliştirmek için etkili bir araç olarak kullanılabilir.

Ancak bu girişimin başarısı, iki ülkenin kültür ve devlet kurumları arasında doğru bir yönetim, dikkatli bir planlama ve ciddi bir işbirliğini gerektiriyor. Ayrıca kültürel diplomasi'nin sadece elit kesimle sınırlı kalmayıp tabana ve toplumsal kesimlere de yayılması gerekiyor. Sonuç olarak, bölgesel rekabetler ve jeopolitik farklılıklar İran-Türkiye ilişkilerinde önemli rol oynamaya devam edecek olsa da, kültürel diplomasi gerginlikleri azaltmak ve iki ülke arasında karşılıklı anlayışı geliştirmek için etkili bir araç olarak kullanılabilir.

Atatürkçü Gençlik YETİŞTİRMELİYİZ!

Yıllar boyu gençlerimiz Atatürkçü olmakla dindar olmak arasında bir tercih yapmak zorunda bırakıldılar; aydın olmanın, vatansever olmanın Allah'a inanmakla çeliştiğini düşündüler.

Onlar kimi kez dindar olduklarını, kimi kez de Atatürkçü olduklarını söylemekten çekinir oldular... Böylece yıllar boyunca suskun kaldılar...

Atatürk, birçok insanın canı pahasına kurduğu Cumhuriyeti gençlerine emanet etmişti! Ancak 1920'lerin, 1930'ların ruhu daha sonraki genç kuşaklar için sade- ce bir kahramanlık hikayesi olarak kaldı! O günden günümüze kadar milli sorumluluğunu üzerine almış, bilinçli, organize ve fedakar bir gençlik hareketinden bahsetmek mümkün olmadı... Neden? Atatürk'çülükten verilen tavizlerden...

Atatürk düşüncesinin yok olmaya ve unutulmaya yüz tutmasının sebepleri vardı elbette, Eğitim ve öğretim sistemimizde...

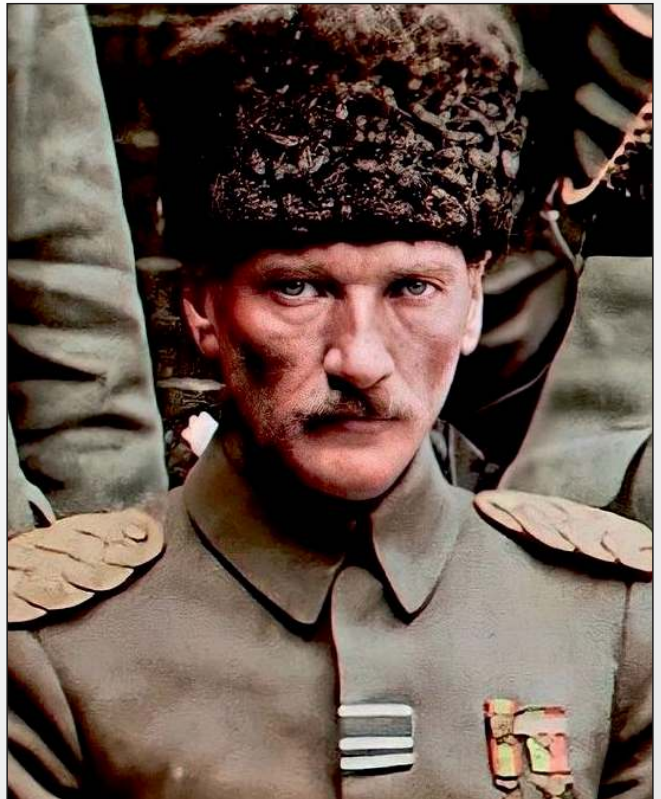
Atatürk bir gençlik yetiştirmek için yapılan çabaların yetersizliği ve O'nu anlatma durumunda olan insanların pasifliği en başta saymamız gerekenler. Bunun yanı sıra Atatürkçülüğün laik ve bilimsel temeller üzerine kurulu yapısının bir kenara bırakılması, politik çıkarlara alet edilmesi; O'nun üstün kişiliğinin gelenekselleşen sunî törenlerde ve heykel yığınları arasında boğulmasına neden oldu!! Müspet fikirleri gençliğe ciddi olarak verilemezdi...

Ata'mızın büyük bir güvenle gençlere verdiği dev sorumluluğun bilincinde olarak bizler bir şeyler yap- mayı kaçınılmaz gördük.

EY TÜRK GENÇLİĞİ Cumhuriyet ve Vatan Sana emanettir.!

Gençliğimiz eğitirken; Milli Tarih şuurumuzun ruhu içinde... Daima ileriye; daima terekkiyata yönlendirmeliyiz!

ATALARINA: Saygılı, Milletini ve Devletini Candan seven; Atatürk Devrimlerini Koruyan... İLKELERİNNİ, fikirlerini; Çağdaş Karakter özelliğini; iyi analiz edebilen Aydın yolundan... yürümeyi ve bilhassa: Ecnebi Liderler yerine!! Öz Liderine; Candan bağlanmayı öğretmeliyiz!!

ATATÜRK'ÜN MANEVİ EVLATLARI

Yakınlarının deyişlerine göre, Atatürk, küçük yaşlardaki çocuklardan hiç hoşlanmaz, hele viyaklamalarına, yaramazlıklarına kesinlikle katlanamazmış. Yalnız; ömrünün sonlarına doğru, kundakta görür görmez, hayret edilecek bir yakınlıkla sevip, bağlandığı küçük Ülkü bunların dışında...

Fakat yine hayret edilecek bir şey ki, genel likle küçük çocuklardan hoşlanmayan Atatürk, ömrü boyunca rastladığı kimsesiz çocukları evlat edinip bağrına basmaktan da kendini almadı. Eski eniştesi Mustafa Mecdi Bey'den aldığımız bilgilere göre, Atatürk, gençliğin- den beri, kız, erkek dokuz çocuğu evlatlık edinmiştir.

Bunlardan ilki, Birinci Dünya Savaşı esnasında Van'da bulunurken kimsesiz ve muhtaç olduğunu görerek beraberinde alıp İstanbul'a getirdiği sekiz yaşındaki Abdür- rahim adındaki çocuktur ki, Akaretler'deki evlerinde annesi Zübeyde Hanım'ın yanın- da bırakmış, zaferden sonra da Ankara'ya göndererek sanayi mektebinde okutup bir meslek sahibi etmiştir.

İkincisi, yine genel savaşta, Bitlis geri çekilmesi sırasında kendisine sığınan, altı yedi yaşlarında Afife adlı bir yetim kızdır ki, o karışıklıkta karargâhına katarak, gerilere kadar getirip, İstanbul'da, evlerine gönder- miş, okutmuş, büyütmüş, terbiye etmiş, sonra evlendirerek İzmir'e yollamıştır.

Bundan sonra; Latife Hanım'la evliliklerinden sonra, İstanbul'a gelişlerinde, Kâğıthane'deki Yetimler Yurdu'ndan aldıkları Zehra adındaki evlatlığı bir süre Çankaya Köşkü'nde alıkoyduktan sonra, Arnavutköy Amerikan Kız Koleji'ne vermiş, oradan Almanya'ya tahsile göndermiş ise de, pek sinirli olan bu kız, yaz tatilini geçirmek üzere İstanbul'a dönerken aklını kaybederek, kendini trenden atıp intihar etmiştir.

Bu haberi alan Atatürk, büyük bir acı duymuş ve özel surette gönderdiği memurlara, Zehra'nın cesedini getirterek, Anka rada gömdürmüştür. Atatürk'ün Manevi Kızları birarada. Sırasıyla Rukiye, Sabiha Gökçen, Afet ve Zehra görülmektedir.

Bu sırada Konya taraflarında geziye çıkan Atatürk, orada acıklı hali kendisine anlatılan Rukiye adındaki kızcağızı, Ankara'ya getirterek Çankaya Köşkü'ne misafir etmiş, uzun bir zaman öğrenim ve terbiyesine de titizlikle durduktan sonra, uygun gördüğü değerli bir jandarma yüzbaşısıyla evlendirmiş, düşünlerini de görkemli bir şekilde Ankara Palas'ta yaptırmıştır.

Fakat asıl görkemli denebilecek derece muhteşem düğün, Atatürk'ün yine Arnavutköy Amerikan Koleji'nde okuttuktan sonra, tanınmış hariciyecilerden biriyle evlendirdiği manevi evladı Nebile'nin, yine Ankara Palas'ın salonlarında yapılan düğünüdür.

Nebile, Beylerbeyliydi.

Kimsesiz, zeki bir kız olduğu Cevat Abbas Bey tarafından haber alınarak, Atatürk'ün himayesi rica edilmiş ve bu suretle evlatlık olmuştu. Uzunca boylu, sarışın ve zarif bir kız olan Nebile, bir aralık, Serbest Firka zamanında politikaya da heveslenmiş, hatta o esnada aynı fırkaya katılan Atatürk'ün hemşiresi Makbule Hanım'la aralarında Atatürk'ün müdahalesini gerektirecek derecede anlaşmazlıklar, çekişmeler de olmuştu. Fakat kocasıyla Viyana'ya gittikten bir süre sonra, gözlerine arız olan hastalık, bütün ihtimamlara, tedavilere rağmen, artarak iyileşmez bir hale gelmiş ve bu sırada da kocasından ayrılmıştır.

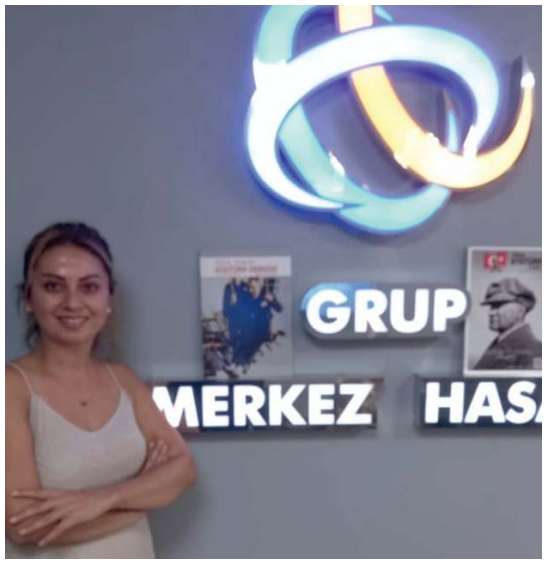
sonra, İsmet Atatürk'ün vefatından İnönü'nün himayesine mazhar olan Nebile, çok geçmeden hayata veda etmişti.

Bayan Sabiha Gökçen'e gelince: Atatürk, kendisini bir Bursa seyahati esnasında tanımıştı. Çanakkale'de şehit olan bir su- bayın karısı olan ablasının yeni kocasıyla birlikte oturdukları Bursa'daki Hünkâr Köşkü'nü ziyaretleri sırasında, kendisine takdim edilen küçük Sabiha, her hal ve tav- rı ve özellikle zekâsıyla, Atatürk'ün dikka- tini çekmiş ve böylece, büyük Önder'in iltifat ve himayesine mazhar olmuş, nihayet yine bizzat Atatürk'ün teşvikiyle havacılığa katılmış, ilk Türk kadın pilotu olmak şere- fini kazanmıştır.

Atatürk, manevi evlatları arasında bilhassa Sabiha Gökçen'le iftihar ederdi.

Bir Yalova gezisi sırasında, tesadüf ettiği Küçük Çoban Mustafa, Atatürk'ün yine, zekâsına hayran olarak, bizzat evlatlık ed- indiği çocuklardan biridir. Onu okutmuş, Kuleli'ye vermiş, fakat subaylığını göremeden ölmüştür.

Çoban Mustafa, Atatürk'ün Dolmabahçe'de mübarek na'sını yaşarmış gözlerle selamlarken, Kuleli üniformasını taşıyordu. Atatürk, Bayan Afet'i Avrupa'ya tahsile gönderdiği sıralarda, yine evlat bilerek Atatürk'ün Manevi Kızları birarada. Sırasıyla Rukiye, Sabiha Gökçen, Afet ve Zehra görülmektedir. Himayesine aldığı Sabriye adındaki genç kızın da Hukuk'a devam etmesini istemişti.

ATATÜRK VE PSİKOLOJİ

İbrahim Alaettin Gövsa: "Atatürk ve Psikoloji başlıklı yazısında Atatürk ile ilgili anısını şu cümlelerle anlatıyor:

Vefatından tam on sene evvel, 1928 Ekim ortalarında bir akşamı. Sofra Büyüka'da Yat Kulübü'nün bahçesinde kurulmuştu. Gece yarısından sonra saat bir buçuk, iki vardı.

Ben bahçenin bir köşesinde uzaktan onun durup dinlenmek bilmeyen neşeli ve sevimli hareketlerini hayranlıkla seyrediyordum. Bir aralık gözü bana ilişmiş olacak, işaret etti, yaklaştım. Sofrada karşısına tesadüf eden emrettiği yere oturdum. Kendine mahsus tatlı bir tevazuyla iltifat ve ikram ettikten sonra bir müddet başkaları ile ve başka meselelerle meşgul oldu.

Sonra bana döndü. Lâfîfe etmek ve sarmak için bir vesile hazırlamak istediğini hissediyordum.

Cennetmekânın sohbetlerine daima tatlı bir çeşni karıştıran merhum Nuri Conker bu vesileyi kolaylaştırmak için beni methe delâlet edebilecek birkaç şey söyledi. Mecliste iyi konuştuğumu anlatmak istedi. Beni sevdiği için bun- da samimî olduğundan eminim. Fakat bu fikri ya ihtiyarsız, yahut iltizamı bir surette tuhaf bir şekilde ileri sürdü. <<Alâettin Beyi mecliste kaç defa dinledim. İfadei meram ediyor (meramını anlatıyor), dedi. Atatürk'ün aradığı lâtifeye bir zemin hazırlanmıştı:

<<<Vay efendim vay! Güya sen de methettin, öyle mi? Konuşan her insan ifadei meram eder. Sanki bununla ne demek istiyorsun?>>>

Bu suretle önce Nuri Conker merhuma tevcih eden hücumun bana dönmesi için başka bir vesile çıktı. Sofrada bulunanlardan biri benim vaktiyle Avrupa'da psikoloji tahsil ettiğimi söyleyiverdi.

<<Vay demek ki, siz Avrupa'da psikoloji, yani ruh ilmini tahsil ettiniz. Öyle ise bana anlatınız, bakalım. Sizin tahsil ettiğiniz psikoloji, ruhu ne suretle târif eder?>>>

Sofra sohbetlerinin sevimli bir çeşnisi olan imtihan safhası başlamış demektir. Cevaptan kaçmak, yahut sualdeki maksadı düşünerek cevabı lâfîfe ile telâkki etmek onun muazzez ve muazzam şahsiyetine karşı borçlu olduğumuz tâzime münafi olurdu. Ben hem ilmi esasa sâdık kalmak, hem de cevabın vesile verebileceği münakaşalı bahisleri açmamak için şöyle bir cümle arzile iktifa edeyim dedim:

«Efendimzice malûmdur ki, bugünkü psikoloji, ruhun kendisiyle değil, tezahürleriyle yâni hâdiseleriyle meşgul olur. Ruhun kühnünü ve cevherini tetkik etmeyi felsefeye bırakıyor. Şu halde ruhu tarif felsefeye ve felsefenin metafizik bahsine aittir ve bizim tahsil ettiğimiz psikoloji, ruhu tarif etmiyor.

Cevap hakikate uygun. Fakat onun kuvvetli mantığıyla tahlil ve tezyife de müsaitti: Psikoloji, ruh ilmi demek- ti. Bir ilim, meşgul olduğu mevzua (konuya) müstağni (çekingen) kalabil- ir miydi? Ve o ilmi tahsil eden adam, uğraştığı bahsin kühnünü (özünü), esasını tarifte aczini itiraf edebilir miydi? Bu ne büyük bir cehaletti? Bu cehaleti kazanmak için Avrupa'ya kadar gitmeye ne hacet vardı... ve- saire... vesaire...>>>

O madenî ses, belki yarım, belki de bir saat bu mevzu üzerinde kâh neşe ile, kâh tehevvrüle çınlayıp köpürdü. Bazen o kadar güzel ve orijinal şeyler söylüyordu ki, onları dinlemek itâba ve hücumu mâruz kalan için bile bir zevk teşkil ediyordu. Fakat biraz da ifrata giden bu haksız hücumun uyandırmak ihtimalinde bulunduğu inkisarı (kırılmayı) Atatürk, birkaç gece sonra yine kendine mahsus eşsiz

bir büyüklükle tamir ve telâfi lûtfunda bulunmuştu ki, onun vicdanına tahmil ettiği (yüklediği) minneti ebediyete kadar hissedeceğim.

Aynı ayın 28'inci günü akşamı Harf İnkılâbı'nın ilk esaslarını takarrür ettirmek (kararlaştırmak) üzere Dolmabahçe Sarayı'na dil ve edebiyat mensupları davet edilmişti. Ben de bu arada idim. Sofradaki yerim, ona hayli uzak bir noktaya tesadüf etmişti. Yeni bir imtihana mâruz olmamak için bu tesadüften de memnundum. Fakat o beni uzaktan görünce karşısına dâvet etti ve oradaki zat ile yerlerimizi değiştirmemizi emretti. Hem korkarak, hem sevinerek karşısına oturduğum zaman bana onun çapındaki bir insanın yapmayacağı bir tevazu ile şu iltifatta bulunmuştu:

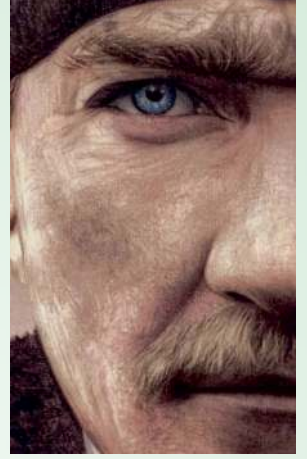
-"Benim şakalarım alışık değilsiniz. Geçen akşam psikoloji vesilesiyle söylediklerim lâtifeden ibaretti. Siz nasıl askerlik bahsinde bir reye sahip olamazsanız, ben de psikoloji meselesinde öyleyim..."

Atatürk'ün gösterdiği büyüklük karşısında ben o akşam daha fazla küçülmüştüm. O anda duyduğum ulvî heyecanı şu satırları yazarken de tekrar hissediyor ve onun ebedî ve muazzam ruhuna binlerce selâm ve tazim ithaf ediyorum."

ATATÜRK'ÜN AĞLADIĞI MÜHİM OLAYLAR

Bu hal benim merakımı artırdı. Acaba Ata neden ağlıyordu? O şarkı neden ona bu kadar tesir etmişti? Bir hayli düşündüm, üzüldüğüne üzüldüm.

Ertesi günü daima olduğu gibi odasına elini öpmeye gittim. O da mutadı vechile bana gecemin nasıl geçtiğini sordu. Ben de merak ettiğim geceki ağlamalarından bahisle:

- "Bir şarkı okunurken çok ağladınız, acaba niçin bu şarkı sizi bu kadar üzdü merak ettim" dedim. Yüzüme her vakit ki munis bakışlarıyla baktı ve yalnız:

- "Bana bir sigara ver çocuğum, beraber çiftliğe hava almaya gidelim." dedi.

Birkaç dakika sonra otomobilde eski yaveri merhum Cevat Abbas da olduğu halde beraber Çiftlik yolunda ilerlerken, Ata eski yaverine:

- "Cevat hani Anadolu'ya ilk çıktığımız vakitler otomobilde seninle bir marş okurduk. Haydi onu yine beraber okuyalım." dediler. (Dağ başını duman almış)

Hep beraber marşı okumaya başladık. Bir ara Ata'nın sesi değişti. Yüzüne baktım gözleri yaşla dolu Atatürk yine ağlıyordu. Evet bu göz yaşları vatan aşkının göz yaşları idi. Sükunetle geçen bir iki dakikadan sonra benden yine bir sigara istedi, verdim. Atanın geceki gözyaşlarının sebebini şimdi anlamıştım. Günler pek çok, hangisini sayıp dökeyim.

Evet, anlatmak, hepsini anlatmak, bitip tükenmeyen feyizlerin kaynağı olan asil ruhunun derinliklerine kadar anlatmak isterim. Fakat o öyle bir ummandır ki ne onları tahlile benim gücüm yeter, ne de yazmaya naçiz kalemim.

Yine Ata ile İstanbul'da bulunduğumuz sıralarda bir gündü: Çok sevdiği deniz gezilerinden birini kendisinin eski Ertuğrul yatı ile yapıyorduk.. Hava da güzeldi. Kaptana Karadeniz'e açılmasını emir verdi. Böylelikle Karadeniz'e açıldık. Neşe içinde Zonguldak'a kadar gittik.

Zonguldak dönüşü bir müddet sonra hava yavaş yavaş kapanmaya başladı. Ve bunu müteakip deniz yükseldi.

Artık fırtına başlamıştı. Bu hal karşısında hepimizi üzüntü ve korku kaplamıştı. Yat çok eski olduğu için dalgaların şiddetinden parçalanma tehlikesi her an mevcuttu. Bu telaş ve korku arasında sakın ve soğukkanlı bir tek kişi görünüyordu: Atatürk. O sanki hiç bir şey yokmuş gibi bizlerle konuşuyor ve bu suretle bizlere cesaret telkin ediyordu. Biz de onu dinlemeye koyulmuş, biraz evvelki korku ve endişeden eser kalmamıştı. Bilmiyorum kaç saat geçmişti. Kendimizi Dolma- bahçe Sarayı'nın önünde gördük. İşte Atam senden aldığımız bu cesaret ve metanet telkinleriyle seni bugün ebedi istirahatgahına koyarken de büyük acımızı ve ıstırabımızı içimize gömerek senin arzu ettiğin gibi iradeli ve metin olmaya çalışıyoruz.

Çok sevdiğim ve ömrümü vakfettiğim vatan toprağında rahat uyu.

ATATÜRK'ÜN AĞLADIĞI MÜHİM OLAYLAR

1-Nif'de İzmir'in alındığını duyduğu anda...(1922)

2-Zaferden sonra Bursa'da şerefine verilen ziyafette milli oyunları seyrederek...(1923)

3-Maarif Vekili Mustafa Necati'nin ölümünü duyunca...(1929)

4-Ankara'ya gelişinin 13. yıl dönümü merasimini seyrederken(1932)

5-Büyük Nutuk sonunda. (Ey Türk Gençliği dediği an...(1927)

ATATÜRK ve KİTAP

"Ben çocukken yoksuldum. İki kuruş elime geçince bunun bir kuruşunu kitaba verirdim. Eğer böyle olmasaydım, bu yaptıklarımın hiç birisini yapamazdım." Mustafa Kemal Atatürk

Atatürk, çok zeki, uzağı gören ufku ile olayları günün gününe izleyen, onları derinliğine inceleyen ve gerekiyorsa halkında ne düşündüğünü öğrendikten sonra kararını veren ve görüşlerini bildiren, askerlikte ve politikada hiç şaşmayan bir sağduyuya sahip büyük bir asker ve bir devlet adamı idi.

Gerek devlet idaresinde, gerekse orduda olaylar karşısında, bazen kehanet derecesine varan görüşleri ile daima çevresine ışık tutardı. Bunun ötesinde son yüzyılların en önde gelen kişileri arasında yer almasında şüphesiz O'nun askeri dehası, devlet adamlığı yanında bir düşün adamı olmasının büyük payı vardır.

Konuşmalarında iyi bir hitabet yeteneği örneği olan sözleriyle ve yazdıklarıyla ve ömrü boyunca süren okuma tutkusuyla iyi bir devlet adamı olma özelliğini fazlasıyla aşmaktadır. Atatürk, çok güçlü bir konuşmacıdır. Başta büyük Nutuk olmak üzere çeşitli yurt gezilerindeki Söylev ve Demeçleri bunun en güzel örneğidir.

İşte, bundan yola çıkarak Atatürk'ün hayatı boyu- rica neler okuduğunu, nasıl okuduğunu, ancak yakın çevresindekilerden ve kendi anılarından öğrenebiliyoruz. Mustafa Kemal, kendi halinde bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Kendisine ailesinden ne bir şöhrat, ne bir servet kaldı. Hatta ne de yeterli bir eğitim. O, doğuştan getirdiği üstün kabiliyetlerini, ideali doğrultusunda beslemek için gece gündüz demeden çok çalıştı. Özellikle, çok okudu. Hemen hemen attığı her adımdan büyük dersler çıkardı. O'nun için değerli tarihçimiz Enver Ziya Karal: "O bir eseri okumaya başlayınca bitirmeden bırakmazdı. Bırakmak zorunda kalırsa, bıraktığı tarihi, sonra da bitirdiği tarihi işaret ederdi. Ayrıca, okurken önemli ve eleştirmeye elverişli gördüğü fikirleri de işaretler, onları yakın arkadaşları ile söz veya yazı ile tartıştı. Daha çocukluğunda Mustafa Kemal, okuma çağına geldiğinde, babası Ali Rıza Bey, "Adam olmak için okumak, öğrenmek şart- tır. Başka çaresi yoktur" sözleriyle, O'nu küçük yaşta okumaya özendirmiştir. Belki de bu sözler, küçük Mustafa'da okuma ve öğrenme merakının uyanmasında önemli bir etken olmuştur. Daha ilkökula giderken, kitap okumayı, sokakta oynama- maya yeğlediğini mahalle arkadaşları anlatmaktadır. Atatürk'ün hizmetinde bulunanlardan Cemal Granda, Atatürk'le Vasıf Çınar arasında geçen bir konuşmayı anlatırken; O'ndaki okuma alışkan- lığının çocuk yaşlarında kazanıldığını da belirler

Boş zamanlarında Atatürk'ün elinden tarihle ilgili kitapların düşmediğini hatırlarım. Bir gün yine Atatürk, tarihle ilgili kalın bir kitap okuyordu. Öylesine dalmıştı ki, çevresini görececek hali yoktu. Bir sürü yurt meselesi dururken Devlet Başkanının kendini tarihe vermesi, Vasıf Çınar'ın biraz canını sıkışmış olmalı ki, Atatürk'e şöyle dediğini duydum:

«Paşam!.. Tarihle uğraşıp kafanı yorma... 19 Mayıs'ta kitap okuyarak mı Samsun'a çıktın?»

Atatürk, Vasıf Çınar'ın bu çok samimi yakınmasına gülümseyerek şöyle karşılık verdi:

"Ben çocukken fakirdim. İki kuruş elime geçince bunun bir kuruşunu kitaba verirdim. Eğer böyle olmasaydım, bu yaptıklarımın hiç birisini yapamazdım" diye cevap verir. Hayatı boyunca cepheden, cepheye koşmuş ulu önderin ömrüne 4000'e yakın kitap sığdıracak kadar içinde taşıdığı aşktır.

Atatürk'ün çocukluğunda başlayan kitap tutku- su, savaş zamanı cephede bile sürdü. Sirtından Üniformayı çıkarıp sivil hayata geçince okumaya ayırdığı zaman daha da arttı. "Kitap okumasaydım bu yaptıklarımın hiçbirini yapamazdım" diyordu. Ülkemizdeki acı bir eksikliğimizi ele almış. Ve maalesef insanlarımızın kitap okuma konusunda ek alışkanlıklarının bulunmadığını anlatıyor. Ve bu çerçevede de Mustafa Kemal Atatürk'ün örnek alınması gerektiğini birbirinden güzel tarihi olaylarla anlatmış

Yeni bir devletin banisi olan Atatürk, yaptığı inkılapların meşruiyetini, şaşırmamak gerekir ki kitaplarda bulmuştur. Okumayla ve düşünmeyle dolu bir hayat geçirmesi, ileri görüşlülüğüyle de birleşince ortaya inkılapları çıkmıştır. Yeni devletimizin, Cumhuriyetimiz' in gıdası kitap kaynaklıdır. Atatürk'ü bir kez daha anarken, onun kitap okuma sevgisini gözden kaçırmamak gerekir.

"Hayatta en hakiki mürşit ilimdir" diyen Atatürk'te okumak, araştırmak bir tutkuya dönüşmüştür. Atatürk, geniş bir kültüre ve pek çok eserden müteşekkil bir kütüphaneye sahiptir. Zengin kütüphanesi sayesinde kitap okumak, araştırma yapmak, düşünce üretmek, araştırdığı, düşündüğü konuları tartışmaya açmak, O'nun gündelik hayatının vazgeçilmez bir parçasıdır.

Askeri idadi yıllarında Atatürk en çok Namık Ke- mal, Abdülhak Hamit, Ahmet Mithat ve Tarihçi Murat Bey'in yazılarıyla ilgileniyor, bu kitaplardaki

milli bilinç ve ruh, O'nu cezbediyordu. Fethi Bey (Okyar), Atatürk'le arkadaşlığı yıllarında Fransız düşünürlerinin kitaplarıyla tanışmasında mühim bir rol oynadı. Voltaire, Montesquieu, Rousseau gibi düşünürleri hem okuyorlar hem de tartışıyorlardı. Harp Okulu yıllarında Atatürk, memleket meseleleriyle daha fazla ilgilenmeye başladı. Sürekli okuyor, yurtiçinde basılması yasak olduğu için çoğu defa İran'da basılıp gelen, eşitlik, hürriyet gibi kavramların işlendiği eserleri temin ediyor ve gizli gizli okuyordu. Yusuf Hikmet Bayur'un anlattığına göre Atatürk, bu kitapları yatakhane, kötü ışık şartlarında okuyor, uzun düşüncelere dalıyordu. Harp akademisinde, çocukluk yıllarında başlayan birikimlerini ve siyasal gözlemlerini arkadaşlarına da anlatabilmek için el yazısı bir gazete çıkarmaya karar verdi ve gazetenin yönetim kurulunda görev alarak, gazetenin çoğu yazılarını tek başına yazdı.

Atatürk'ün okuma ve öğrenme aşkı sadece öğrencilik yıllarına münhasır değildi şüphesiz. Okumaya cephede de devam ediyordu. Çanak- kale savaşının en şiddetli zamanında kendisini ziyarete gelen Gazeteci Ruşen Eşref Ünaydin, Atatürk'ün odasını tasvir ederken, Balzac'ın, Maupassant'ın, Boule de Suit'in ve Lavedan'ın eserlerinin masasının üstünde durduğundan bahsetmektedir. Yine Çanakkale Savaşı zamanlarında Atatürk'ün, yazdığı bir mektupla arkadaşı Ömer Lütfi Bey'in eşinden bazı kitaplar istediğini görmekteyiz.

16. Kolordu Komutanı olarak Doğu Anadolu'da bulunduğu yıllarda da sürekli okumayla meşgul olan Atatürk, burada geçirdiği yıllarda tuttuğu ani defterinde, okuduğu kitapların adını vermekte, günlerinin askerlikten boş kalan kesimini okumakla değerlendirdiğini anlatmaktadır.

Atatürk'ün harp meydanlarında dahi okumaktan durmadığına şahit olanlardan biri de Fevzi Çakmak'tır. Sakarya Meydan Muharebesi ile Büyük Taarruz arasında kalan zamanda Paşa'nın İslam Tarihi okuduğunu anlatmaktadır.

GERÇEKÇİ ATATÜRK

"... Milleti aklımızın ermediği, yapmak kudret ve kabili- yetini kendimizde görmediğimiz hususlar hakkında kandırarak geçici teveccühler elde etmeye tenezzül etmeyiz. Millete, âdi politikacılar gibi, yalancı vaatlerde bulunmaktan nefret ederiz."
Mustafa Kemal Atatürk

Çağımızın başan ile sonuçlanmış ilk ulusal bağımsızlık hareketi olan Türk Bağımsızlık Savaşı'nın Ulu Öderi Gazi Mustafa Kemal Paşa (Atatürk), hiç kuşkusuz, ulusal ve evrensel nitelikli büyük bir liderdir. Bu değerlendirmede yalnız olmadığını için mutluyum.

Çünkü, birçok otorite bu görüşü paylaşır Örneğin; tanınmış İngiliz tarihçi Lord Kinross, Atatürk ile ilgili kanısını şu kesin ifade ile belirtir. Kemal Atatürk'ün çağımızın en büyük adamlarından biri olduğu hakkında en ufak bir kuşku yoktur..?

"1. Türkiye ve Atatürk ile ilgili incelemeleri ile tanınan Amer kabı bilim adamı Pro! Dr. Dankwart Rustow ise. Atatürk ün büyüklüğünü şöyle tanımlar: "... Osmanlı imparatorluğu'nun Türkiye Cumhuriyet'ne dönüşümünde Kemal'in oynadığı rol, Weber'ce (Max Weber) bir terimin, çok kez karizmatik olarak anılan türdendir. Bir karizmatik lider, izleyicilerinin gözünde normal insan değer ölçülerini aşan ve onların yararına mucizeler yaratma yeteneğinde olan bir kişidir. Kemal'in büyüklüğü ülkesinin savunucusu, Cumhuriyet'in kurucusu ve köklü reformcu, olarak, üçlü başarısında yatar."2.

Yukandaki değerlendirmelerin ortaya koyduğu doğal sonuç, Kemal Atatürk'ün üstün nitelikli bir lider olduğudur. Çünkü liderlik, en geniş kapsamı ile, toplumlar sevk ve idare sanatıdır. Dünya literatüründe yer alan liderleri simgeleyen değişik sayı ve özellikte birçok nitelik göze çarpar "Gerçekçilik in de dahil bulunduğu bu nitelikler sayesinde, liderler, "Liderlik Prensipleri olarak bilinen kavram ve kuralların yerinde ve zamanında kullanmasını başarırlar.

Atatürk, çok yönlü tarihi kişiliği içinde, her şeyden önce, meslekten yetişmiş bir asker olarak, Ask- erlik Sanatını ve bunun en önemli unsuru olan Savaş Prensipleri kavramış yerinde ve zamanın

da uygulamasını bilmiş yüksek bir strateji, usta bir taktikçi, insan gücü ve lojistik konularında büyük bir teşkilatçı olduğunu kanıtlamış seçkin bir komutan, daha özgün bir deyişle "askerî deha sahibi bir önderdir. Bu görüşü vurgulamak için, hiç değilse, iki örnek vermek isterim. 1. Dünya Savaşı'nda (1914-1918) Çanakkale Muharebel- eri (1915) ile ilgili olarak bir Avustralyalı yazarın Gelibolu adlı eserinde şu dikkate değer satırları görüyoruz..." Çanakkale Harekâtı'nı başlangıcı, Entente (tilâf) devletleri bakımından seferin en acı olayıdır. Çünkü; ilk çıkarma anında (25 Nisan 1915 sabahı) bölgede deha sahibi genç bir komutan (Mustafa Kemal) hazır bulunuyordu. Bu komutan olmasaydı, Avustralyalılar ve Yeni Zelandalılar (ANZAK Kolordusu) Conk Bayır'ra pekâlâ o sabah ele geçirebilirler ve Çanakkale Harekâtı'nın kaderini daha o zaman ve o yerde tayin edebilirlerdi...

Atatürk, askeri dehasını kısa sürede siyasal de haya dönüştürebilen nadir liderlerden biridir. Bu gerçeği, Lord Kinross şöyle dile getirir: "

... Atatürk, her şeyden önce, büyük bir askerd; fakat, zamanla büyük bir devlet adamı oldu. Tarihin bize anlattığı pek çok büyük "askerler ve büyük adamların yanında, bu iki özelliği kendinde toplayan pek az kişi vardır ve Atatürk, bu seyrek görülür kişilerdendir. O, büyük bir asker-devlet adamıdır Atatürk, bir taraftan, savaş adamı, öte yandan da, barış adamıdır. İçindeki büyük ask- eri deha, ulusunu çökmekten kurtarmış ve yine, içindeki devlet adamı özelliği, hayatına ışıktı saçtığı ulusunun yeniden doğuşunu sağlamıştır..."4. Bu konuda, sanırım, en yetkili otorite, Atatürk'ün en yakın silah ve devrim arkadaşı olan rahmetli İsmet İnönü'dür. Kendisi de seçkin bir asker ve devlet adamı olan İsmet İnönü'ye göre, "... (Atatürk'ün) büyük vasıfla vardır. Karar sahibidir, kararları açıktır ve bir defa karar verdikten sonra, onu uygulamak için kişiliği çok etkileyicidir... Bu, bir Kumandan için en büyük niteliklerden biridir.

Askeri vasıfları hakikaten yüksektir. Her millette, her devirde yüksek vasıfta kumandan sayılır... (Ama) siyasî vasıflarının daha büyük olduğu görülür. Bu ikisi birleşince, Atatürk'ün kişiliği müstesna bir ölçüye çıkmış oluyor..."5.

Bu giriş bölümünü bitirirken; yazımın asıl bölümüne ışıktı tutabilir nitelikli bir pasajdan yararlanmak isterim:... Bu büyük basan, insanlarda az rastlanan yetenek birleşimlerinin eseridir. Atatürk, milletine derin bir sevgi ile bağlı bir vatanseverdi. Yapıcı idi, enerji dolu idi. Olaylar karşısında kendini çabucak toparlayabilirdi. Yılmak bilmez bir irade ve direnme gücüne sahipti. Sezgiyi ve mantığı az rastlanır bir yetenekle zihninde bütünleştirebilen bir insandı, ülkesinin bünyesine ve halkının yaşayış şekline reform getirmek isteyen bir idealistti. Bütün bu yapıcı ve hayat verici özellikleri arasında bir tanesi, Churchill'de ve o çağda yetişen pek az kişide bulunur. Bu, "gerçekçilik "tir. Atatürk'ün pratik alandaki başarılarını onun gerçekçiliğine bağlamak gerekir... Gerçekçilikten çok uzak bir çağda yetişmiş olan Gerçekçi Mustafa Kemal, olmayacak şeylerin peşinde koşan düşmanı, mantık ve sağduyunun emrettiği gerçeklerle yenerek vatanını kurtardı ve güvenlik içine aldı...

II. ATATÜRK'ÜN GERÇEKÇİLİĞİ

Ünlü Alman şair ve yazar Johann Wolfgang Von Goethe... Deha için gerekli ilk ve son şey, gerçeğe duyulan aşktır..." der7. Bu şair tanımlaması, hiç kuşkusuz, Atatürk'ü de kapsamına alır. Çünkü; Atatürk, deha sahibidir ve "Gerçek, ne kadar acı olursa olsun, olduğu gibi kabul edilmelidir" diyecek kadar, gerçeğe tutkundur. Atatürk'ün gerçekçiliğinde en büyük etken, hiç kuşkusuz, bütün düşünce ve davranışlarına, her zaman, aklın, bilimin ve sağduyunun önder olmasıdır. Çünkü, Atatürk'e göre, "Akıl ve mantığın halledemeyeceği mesele yoktur.

HANGİ ATATÜRK

Bu güne kadar Gazi Mustafa Kemal'i devlet adamlığı, başkomutanlık, bilim adamlığı, kitap yazarı ve niceleri olarak tanıdık. Peki ya Mustafa Kemal'in hayvan sevgisi ile tanıyacak olursak;

Mustafa Kemal'in hayvan sevgisi; Cin, Alev, Alp, Alber ve Foks...

Mustafa Kemal'in hayvan sevgisi çocukluğundan başlamak üzere yaşamının tüm evrelerinde gün geçtikçe artarak devam etmiştir.

Mustafa Kemal babasının vefatından sonra bir süre dayısının çiftliğinde anne ve kız kardeşi ile yaşamış, bu sürede zarfında çiftlikteki görevi de tarlayı kargalardan, kargaları ise köpeklerden korumaktı. Hacı adını verdiği bir kargası var idi. Aynı zamanda çiftliğin çalışanı Muharrem'in takma adı da Hacı idi. Hacı'yı tarlada yaralı bir halde bulan Mustafa Kemal tüm tedavilerini yapmasına rağmen nitekim karga Hacı sonrasında iyileşememiş ve ölmüştü.

Bu hazin hikayenin devamında ise çocukluk dönemini yaşayan Mustafa Kemal Atatürk komşularının verdiği iki yavru köpeği sahiplenmiş, Cin ve Alev adlarını vermişti. Henüz 6 yaşındaydı.

Çiftlikten ayrıldıktan sonra eğitim hayatına devam etmiş tüm bunların sonucunda Sofya'da askeri ateşelik yaptığı sırada Mustafa Kemal sahiplendiği köpeği Alp tüm gezilerinde, cephelerde hep yanında olmuş, 1918 de ne yazık ki Filistin yolunda kaybolmuştu.

Sakarya Meydan Muharebesi'nden çekilen bir Yunan subayın araçta bıraktığı köpeği Mustafa Kemal sahiplenmiş, Alber adını vermişti. Savaşta, devrimlerde, zaferde ve Cumhuriyetimizin ilanında Alber bulunmuştu. Ölümü 1925 sularında olmuş ve Mustafa Kemal'e oldukça acı vermişti.

Mustafa Kemal bir sabah gezintisinde, Yalova'da fotoğrafçılık yapan Hasan Beyin yavru köpeği Fotoğrafçı'yı sevmiş, Hasan Bey yavruyu hediye etmek istemişti. Mustafa Kemal kendisinin memnun edilmesini istemiş, sahiplendiği yavru köpeğe Foks adını vermişti. Alp ve Alber gibi Foks'ta Mustafa Kemal'in yatak odasında uyumuştur.

Uyumadan uyumamış, bağlılığını daima korumuştur. Kimi sevmediği konukların paçalarını ısırmış, lakin Mustafa Kemal ne kadar fenalık yapmak için ısırmadı dese de bir gün Foks uyutulmuştu

. Ölümünün ardından Mustafa Kemal'i mutlu kılmak adına Foks'u dondurulmuş, lakin bu daha da derin acıya sebep olmuştu. Mustafa Kemal gömün lütfen demesine karşın, bu emri dinlemeyen Necdet Pençe sayesinde Foks artık Anıtkabir'deki müzede yer almakta.

3. şahısların gözünden Atatürk'ün hayvan sevgisini en güzel özetleyenlerden bir tanesi de Birinci Dünya Savaşı devam ederken Türk ordularında görev yapan Alman Hans Guhr anılarında Atatürk'ün köpek sevgisini şöyle anlatmaktaydı:

"Mustafa Kemal Paşa köpeğim Sadık'ı öyle beğenmişti ki onu yanına almak için açıkça istekte bulundu. Bu onun bana karşı samimiyetinin bir ispatı niteliğinde idi. Çünkü Türk'ler bir şeye sahip olmak istediklerini ancak bir takım dostlarına söylerler. Bende Paşa'yı kırmayarak üzülerken sadıktan

ayrılmak zorunda kaldım. Paşa da hediyem için candan sözlerle ve gözle görülür bir şekilde teşekkür etti." Demiştir. Mustafa Kemal'in kargasından ve köpeğinden bahsettik bunun üzerine atından ve kedisinden bahsetmesek olmaz.

Atatürk'ün Sakarya adında atı var idi yine bu adını Latife hanıma armağan etmiştir.

Atatürk'ün kedisini bize aktaran Paris Journal Gazetesi muhabiri Paul Erio'ya teşekkürü borç bilirim.

"Atatürk ile mülakat için Atatürk'ün çalışma odasına gittiğimde karşımda beyaz uzun tüylü, tüyleri özenle taranmış küçük bir Ankara kedisinin çıktığını ve divanın üzerinde gülünç bir şekilde uzandığını söylemiştir. Mustafa Kemal Atatürk'ün hayvan sevgisini kısaca anlatmaya çalıştım. Toplumumuzun geldiği noktaya bakacak olursak ne kadar hayvan sevgisinden uzak olduğumuz görülecektir.

Yazımı şu cümlelerle bitirmek istiyorum. Türk Milleti Atatürk'ü ALLAH'A geri kalan her şeyi Atatürk'e borçludur.

İST TEKNOLOJİ Bilgisayar ve Güvenlik Sistemleri Ltd.Şti
kurulduğu günden bu yana BİLİŞİM , TEKNOLOJİ , ELEKTRİK ve ELEKTRONİK
olarak güvenlik sektörünü bir çatı altında toplamıştır

◆ CCTV Kamera Sistemleri

◆ Hırsız Alarm Sistemleri

◆ Personel Takip Sistemleri

◆ Yazılım Program

MOBİL 7/24 : 0507 343 96 77

Otomasyonda Güven, Elektrikte Uzmanlık.

Sur Elektrik Otomasyon olarak sektördeki 15 yılı aşkın tecrübemiz ve üretici firmaların desteği ile siz değerli müşterilerimizin ihtiyaçlarını karşılamak için her geçen gün değişen teknolojiyi takip etmeye ve kaliteli hizmet sağlamaya devam etmekteyiz.

Firmamız ürün gamı olarak elektrik - otomasyon malzemeleri, şalt malzemeleri, sarf malzemeleri, enerji ve zayıf akım kablolarını uygun fiyat ve kaliteli ürünler ile sunarak, uzman ve tecrübeli kadrosu sayesinde projelerinizdeki ihtiyaçlarınızı kusursuz bir şekilde karşılamaktadır.

Danışmanlığın Yeni Boyutu.

Bordrolama

İnsan Kaynakları Danışmanlığı

Lojistik Hizmetlerimiz

Mavi Yakalı
Personel Temini

Temizlik Hizmetleri

Taşımacılık

ORTAK SAĞLIK GÜVENLİK BİRİMİ ve HİZMETLERİ

İSG
Uzmanlığı

1

OSGB bünyesinde bulunan profesyonel ve nitelikli iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarımız ile her zaman yanınızdayız.

Zorunlu iş güvenliği hizmetleri arasında yer alan iş yeri hekimliği talepleriniz için uzman hekimlerimizle yanınızdayız.

2

İşyeri
Hekimliği

İSG
Eğitimleri

3

Çalışanlara tehlike durumuna göre verilmesi gereken eğitimleri uzmanlarımız ile sağlıyoruz.

İş kazaları ve meslek hastalık risklerini önlemek amacı ile uzmanlarımız tarafından tespit çalışması yapıyoruz.

4

Risk
Analizleri

Sağlık
Taramaları

5

Çalışanların işe giriş sağlık muayenelerinin kayıtları ile periyodik olarak yenilenmesinin uzman desteği.

Onur ÇELİKTÜRK / +90 554 160 75 34

Hacıhalil Mah. Atatürk Cad. No55/4 Gebze